

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Arató- és burgonyamivelőgépbemutató.

Az OMGE., úgy is mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja, karöltve a Liptóvármegyei Gazdasági Egyesülettel s a nagyméltóságú földművelésügyi miniszterium támogatásával folyó évi augusztus hó 31. és szeptember hó 1. napjain arató- és burgonyamivelő-gépbemutatót rendez Liptó-Szent-Miklóson.

Bejelentési határidő augusztus hó 15. A gépbemutató részletes tervezete az OMGE. titkári hivatalánál kaphatók.

A rendező-bizottság.

Országos sörárpakiállítás és sörárpavásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület folyó évi október hó 1-től 15-ig Budapesten a Köztelek-palota helyiségeiben országos sörárpakiállítást és ezzel kapcsolatban sörárpavásárt is rendez, mely utóbbi már augusztus hó 20-án nyílik meg és tart október hó 10-ig.

A kiállításra beküldendő árpa-minta mennyisége 5 kg.

Árpa-minták a kiállításra augusztus hó 1-20-ig küldhetők; később érkező mintákat a rendezőség el nem fogad.

Figyelmeztetjük a t. gazdatársakat, hogy a rendezőség csakis az esetben vesz fel a kiállításra árpa-mintákat, ha azok az általa szétküldendő bejelentési ívek kíséretében küldetnek be.

A kiállítás és vásár tervezete s bejelentő íve az OMGE. titkári hivatalától megszerzhető.

A sörárpakiállítással kapcsolatosan, de attól függetlenül díjazással egybekötött

országos komló-kiállítást is rendez az OMGE. f. évi október hó 1-10-ig terjedő időben.

A komló-kiállítás két csoportra oszlik és pedig I. csoport: melyben részt vehet minden hazai komlótermesztő 1901. évben termesztett komlóval. II. csoport: melyben résztvehetnek hazai és külföldi komlókereskedők és sörgyárosok.

A komlóminták a kiállításra 1901. évi szeptember hó 20-tól 27-ig küldendők be. Később érkező mintákat a rendező-bizottság el nem fogad.

A legjobbknak ítélt hazai komló-minták díjaztatnak, a második csoportba tartozó minták azonban csak elismerő oklevéllel tüntethetők ki.

A kiállításra szánt komlóküldemények postán, bérmentesítve, az OMGE. titkári hivatala címére Budapest, Köztelek küldendők.

A rendező-bizottság.

Felhívás és kérelem.

Felhívom azon tisztelt nyájtulajdonosokat, kik a jövő évben Pozsonyban tartandó II. mezőgazdasági országos kiállításra előjuhokat szándékoznak küldeni, vagy pedig az ezen kiállítás keretében rendezendő gyapju-kiállításban részt venni óhajtanak, hogy a magyar kir. gyapju-minősítő intézet címére (Budapest, V. Klotild-utca 22.) tudományos és gyakorlati szempontokból való megvizsgálás végett már az idej nyírásból sziveskedjenek tipikus gyapju-mintákat küldeni. E vizsgálatok eredményeit az érdekeltek tudomására hozván, azok kívánságra a kiállítás érdekében is felhasználásra fognak találni.

Budapesten, 1901. június 23-án.

Dr. Radiczky Jenő,
az élőjuhkiállítási és gyapjukiállítási
alacsonyok elnöke.

Felhívás a gazdaközönséghez.

Az iparcikkek fogyasztói sorában jelentékeny számot képvisel hazánk gazdaközönsége, a melynek szükséglete nagymérvű.

Ez a körülmény indít bennünket arra, hogy Egyesületünk ipari és kereskedelmi szak-

osztályának működési programjából folyólag minden megadott módon elősegítsük azt, hogy hazai iparcikkeknek gazdaközönségünk minél tömörebb és állandóbb fogyasztójává váljék.

Ugyanezért rövid szavakban azt a hazafias célú felhívást intézzük t. gazdatársainkhoz, hogy mindennemű szükségletük beszerzésénél bizalommal és jóakarattal keressék fel hazai iparcikkeit és lehetőleg elsősorban hazai eredetű és termelésű cikkekkel lássák el magukat.

Hazafias érdeket követeli még azt, hogy hazai iparunkat megismerjük, megszeressük és termékeinek lelkes és állandó fogyasztóivá legyünk.

Hogy ebben a törekvésben tisztelt gazdatársainknak segítségére lehessünk, készséggel jelentjük ki, hogy a hazai beszerzési források ismertetése iránti kérdésekben szakosztályunk szívesen nyújt bárkinek felvilágosítást.

Felkérjük tehát t. gazdatársainkat, hogy szükségleteik beszerzése előtt forduljanak egyesületünk ipari és kereskedelmi szakosztályának irodájához (Budapest, IX. Köztelek Üllői-út 25. II. emelet 12.), amely késedelem nélkül fogja ismertetni az illető érdeklődővel azon czégeket, amelyeknél a beszerezni kívánt magyar iparcikkek megkaphatók.

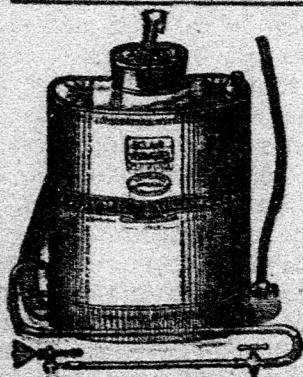
Igazgató.

Pályázati hirdetés.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a kezelésében levő alapítványok közül a Gubitz-Schöberl-féle alapítvány kamatait 400 koronára kiegészítve a budapesti kertészeti tanintézetnél ösztöndíjjal tüzte ki; akik ennek elnyerésére pályáznak, azok kérvényeiket az alulírt igazgatósághoz f. évi július 15-éig nyújtsák be. A kertészeti tanintézet felvételi feltételei a „Köztelek” f. évi 48-ik számában a Vegyesek rovatában vannak közölve.

Igazgató.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. szám.

A V. Vermorel villefranchei gyár világhírű „Eclair” peronospora fecskendőinek, „La Torpille” kénporzó- és „Excelsior” szénkénevező gépeinek kizárólagos magyarországi képviselője.

Ia. aussigi és Hungária Rézgálic Ia. sublimált Kénpor és mindennemű szőlővédekezési cikkek és anyagok bevásárlási forrása.

Ajánlunk a cséplési időnyre mindennemű kenőcsöket, köszenekeket, olajokat, ponyvákat és zsákokat legelsőrangú minőségben.

Dr. Aschenbrandt-féle bordói és rézkénpor

Pályázati felhívás.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” az általa kezelt földmivesséskolai alapítványi helyek közül pályázatot hirdet:

1. a **Bakó János**-féle alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona. Ezen alapítványra pályázhat elsősorban borsodmegyei illetőségű egyén.

2. A **Nagy-Atádi** gazdakör alapítványára évi ösztöndíj 240 korona. Pályázhat ezen alapítványra elsősorban nagy-atádi, illetve somogy-megyei illetőségű egyén.

További feltételek mindkét alapítványnál, hogy a kérvényező magyar honpolgár fia legyen, ki 16-ik életévét betöltötte, ami keresztlevelel igazolandó, továbbá iskolai bizonyítvánnyal igazolandó, hogy a pályázó jól tud írni és olvasni.

Pályázhat ezenkívül magyarországi földmivesséskolába már felvett tanuló is, ha ez az illető földmivesséskola igazgatója által bizonyítja.

Kellő okmányokkal felszerelt, bélyegtelen kérvények folyó évi augusztus 20-ig az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgatóságához (Budapest, Köztelek) nyújtandók be.

Forster Géza,
igazgató.

Gabonakiviteli kedvezmények és az őrlési forgalom Németországban.

(Baró Malcoms Jeromos miniszteri tanácsos, a m. kir. földmivességi miniszter berlini szaktudósítottjának jelentése.)

Gabonaneműk és egyéb termények, valamint a liszt és maláta kivitelének előmozdítására Németországban bizonyos könnyítések illetve vámkedvezmények vannak érvényben.

A behozatali vám visszatérítésére való igényt a vámhatáron behozott ezen áruknak ismét kivitele alkalmával már az 1879-iki vámtarifatörvény mondotta ki, csak hogy a vám visszatérítését az illető áruk azonosságának igazolásától tette függővé, mely korlátozás azonban a lisztre az 1892 június 23-iki törvény által, a gabonára pedig 1894 évi május 1-től elejtetett.

Ezidőszerint gabonaneműekre nézve a vámtarifatörvény 7. §-ának 1. pontja a következő kedvezményes intézkedéseket tartalmazza:

„Buza, rozs, zab, hüvelyesek, árpa és repcének a vámbelföld szabad forgalmából legalább 500 kg. mennyiségben való kivitelénél az illető exporteur kívánalmára behozatali igazolványok (Einfuhrscheine, bons d'importation) állíttatnak ki, melyek tulajdonosukat vámértéknek megfelelő mennyiségű hasonló árunak legfeljebb hat hónapon belüli idő alatti vámentes behozatalára jogosítják.

Az előbb megnevezett árukra, ha kizárólag a vámkülföldre vannak szánva, hivatalos ellenzár nélküli átviteli raktárak engedélyeztetnek, melyekben az illető áruk kezelése és belföldi áruval való keverése, bejelentés nélkül, korlátlanul meg van engedve olyképen, hogy az azokból kivitelre kerülő áru-mennyiségek, a mennyiben a raktár külföldi származásu készletéből lejegyzendők, egyebekben pedig belföldi áruknak tekintendők.

A nevezett árukra, a mennyiben vagy a vámkülföldön vagy a vámbelföldön való értékesítésre rendelvük, ilyen raktárak továbbá még akként is engedélyezhetők, hogy az ezen raktárakból a vámbelföld szabad forgalmába kivitt árumennyiségek, a mennyiben a raktár belföldi készletét meg nem haladják, e készletből vámentesen lejegyztetnek, egyébként azonban a külföldi árukkal azonos elbánásban részesítetnek.

A liszt kivitelének kedvezményezése, illetőleg az őrlési forgalom tekintetében a törvény előbb idézett §-nak 3. pontja következőképen intézkedik:

„Malomtulajdonosoknak az általuk előállított gyártmányok kivitelének megkönnyítésére megengedtetik, hogy a kivitt gyártmányoknak megfelelő gabonamennyiséget vámentesen behozhassák.

A gyártmányok kivitelével egyenlőnek tekintetik azoknak valamely hivatalos zár alatt levő vámraktárba való beraktározása.

A malom által a pénzügyi hatóságnál bejelentett raktárba behozott külföldi vagy egyéb gabona feldolgozatlan állapotban csak a pénzügyi hatóság engedélyével idegeníthető el. Az e tilalom ellen vétők ezer márkáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők.

Azon malomtulajdonosoknak, kiknek ez a könnyítés megadatott, gyártmányaik kiviteléi alkalmával behozatali igazolványok is állíthatók ki, amennyiben ezt a kedvezményt, a malomban behozott megfelelő mennyiségű külföldi gabona után az előbbi kikezdés szerinti vámelengedés helyett igénybe venni kívánják.

Behozatali igazolványok a kérdéses gyártmányok kivitelénél, az azoknak megfelelő gabonamennyiségek számára azoknak a malomtulajdonosoknak is kiállíthatók, kiknek az első kikezdés szerinti könnyítés engedélyezve nincsen.

A törvény ezen intézkedéseinek mikénti végrehajtása iránt a malomszabályzat (Mühlenregulativ) intézkedik. Az 1879. évi vámtörvény életbelépte óta a negyedik ilyen szabályzat van érvényben.

Az 1899. év végéig érvényben volt szabályzat akként intézkedett, hogy hasonlóan mint a gabona kivitelénél a behozatali vám visszatérítetik megfelelő behozatali igazolványok alakjában, úgy a liszt kivitelénél az exportáló malomnak minden kivitt 75 mmáza buzaliszt után 10 mmáza buza behozatali váma tértendő vissza, ami a buzánál 75%-os kitermelési aránynak (Rendement) felelt meg, míg rozsnál ezen arány 65%-ban volt megállapítva.

Ezen intézkedés ellen egy a gazdák, mint a kisebb malmok erős és elkeseredett harcot folytattak, minek következményeként, az utóbbiak által felhozott indokok figyelembe vételével, az 1900. év január hó elsejével új malomszabályzat lépett életbe, mely a vámvisszatérítést, bevallási kötelezettség alapján s ennek megállapított típusok szerinti ellenőrzése mellett, a kivitt liszt értékéhez és finomságához képest szabja meg s e célra rozsról két, buzára négy értékfokozatot állapít meg: továbbá pedig rozsnál a 65%-on és buzánál a 75%-on felül kitermelt lisztet a vámvisszatérítésből kizárja.

E malomszabályzat főbb intézkedései a következők:

Malomtulajdonosok, kik külföldi gabonát — az általuk előállított gyártmányok megfelelő mennyiségben való kivitelének feltétele mellett — vámelengedésre való igényeivel feldolgozni szándékoznak, az illetékes fővámhivatalnál vámhitel nyitását (Zollkonto) tartoznak kieszközölni. Az ez iránti folyamodványban a feldolgozandó gabonák neve, az előállítandó gyártmányok, az ezek elhelyezésére szolgáló raktárhelyiségek, a gyári és üzemi berendezések pontosan megjelölendők.

A mindenkor visszavonható kedvezmény csak a hatóság bizalmát bíró, kereskedelmi könyveket rendszeresen vezető azon iparosoknak adható meg, kik maguk az ipartelep helyén laknak vagy ott megfelelő megbízottat tartanak.

A felfektetett könyvek akként rendezendők be, hogy azokból a különböző osztályok szerint kitermelt liszt s egyéb őrlemények, valamint a korpá mennyisége és az őrlési veszteség bárnikor megállapítható legyen.

Vámhitelező malmoknak külön, hivatalos ellenzár nélküli szabadraktárak nem engedélyezhetők. Az őrlési forgalomban behozott külföldi, vagy a belföld szabad forgalmából vett gabona csak a hatóságnak e célra bejelentett, s a malom közelében fekvő helyiségekben raktározható és feldolgozatlan állapotban csak a fővámhivatal engedélyével ide-

geníthető el; mely engedély csak kivételesen és rendkívüli esetekben, mint például hosszabb ideig tartó üzembeszűntetés miatt, adható meg.

A gabonakészletekről vezetett könyvekből mindenkor ki kell tenni, hogy milyen fajta, és melyik vámtétel alá eső gabonamennyiségek vannak raktáron.

Minden malom csak a saját őrleményeit jelentheti be kivitelre.

A leszámlálás negyedévenként történik és pedig a negyedévet követő negyedik hónap napján; a mikor is a leszámlási évrnegyedben előjegyzésbe vett külföldi gabonamennyiségből az ezen és az ezt követett negyedévben kivitt őrleményeknek a kitermelés arányában megfelelő gabonamennyiség leszámláltatik. A mennyiben a leszámlítandó mennyiség az előjegyzett gabonamennyiséget el nem éri, a fennmaradó mennyiségre eső vámossszeg kiszámítandó és a malomtulajdonos által, a leszámlálás kézbesítését követő nyolcz nap alatt, lefizetendő, miután további hitelezésnek helye nincsen. Meg van azonban engedve, az esedékes vámnak az elvámolás tárgyát képező gabonamemről szóló behozatali igazolványokkal való kiegyenlítése; feltéve, hogy az ezen igazolványokban megjelölt kivitel napja a leszámlási negyedbe esik, s érvényük még el nem évült.

Rozs- és buzalisztre a következő kitermelési fokozatok állapítottak meg, és pedig:

rozsliszt 1. oszt.	1-60 %-ig
2. „	60-65 „
buzaliszt 1. „	1-30 „
2. „	30-70 „
3. „	70-75 „
4. „	1-70 „

A leszámlálásnál egyenlőnek veendő:

60 kg. 1. oszt. rozsliszt	95 kg. rozszsal
5 „ 2. „	5 „ „
30 „ 1. „ buzaliszt	48 „ buzával
40 „ 2. „	47 „ „
5 „ 3. „	5 „ „
70 „ 4. „	95 „ „

Ennéfogva a kivitelnél leirahdó minden 100 kg.

1. oszt. rozsliszt után	158.33 kg. rozs
2. „ „	100.00 „ „
1. „ buzaliszt	160.00 „ buza
2. „ „	117.40 „ „
3. „ „	100.00 „ „
4. „ „	135.71 „ „

Kiviteli bejelentéseknél megjelölendő a kitermelési osztály, melyben a kivitelre rendelt liszt nyeretett. Hamis bevallások büntetéssel sújtatnak.

Állandó vámentellenőrzés alatt nem álló malmok vámvisszatérítés igényével kivitelre bejelentett őrleményeinek vámvizsgálata iránt külön szabályzat intézkedik s ezen vizsgálat a Pekár-féle eljárás szerint történik.

65. illetve 75 százalékot meghaladó arányban kitermelt rozs- és buzaliszt, valamint az ilyenl kevert finomabb lisztekre vámelengedés nem adatik. Hasonlóan nem tarthatnak vámkedvezményre igényt különböző gabonaneműekből előállított lisztkeverékek.

A vámhitelezés kedvezménye megvonatik az esetben, ha az, megfelelő kivitel hiányában, főleg a vám fizetésének elodázása céljából vétetik igénybe, vagy ha az illető malom által nem a saját gyártmányai jelentetnek be kivitelre, vagy ha a vám valamely más módon megkerültetik. Rendszerint megvonandó e kedvezmény a fennálló szabályok megsértése vagy ismételt rendellenességek eseteiben is.

A behozatali igazolványok kiállítására, kezelése és felhasználásának módzatait a vámtörvény végrehajtási rendelete szabályozza. A behozatali igazolvány feljogosítja tulajdonosát, hogy kiállításától számított hat hónapon belül vámértékének megfelelő mennyiségű, olyannemű gabonát, milyenre az kiállított, a vámbelföld szabad forgalmába vámentesen behozhasson;

vagy azt, a ki hónap leteltétől tartam alatt, a vámjának kiegyenlítésére a következő ében- és máhahozott heringolajbogyó, éreljánoskenyer, rárak és teknőtea, oliva- és asványolaj és...
Ugy a g...
tott behozatal...
szerint módos...
összeget megk...
és rendes adás...
bemutatóra át...
tulajdonosuk a...
gabonát vagy...
kesíthetők.

A gabona az azonosság alábbi statisztika Németország e...

1890-ben
1891-ben
1899-ben 1.2

Ugyaneze főleg a rozslisz...

1890-ben
1891-ben 2
1899-ben 80

Az 1900. malomszabályza kább tekintetbe 1899. és az 19...
való alakulásár...
rozsliszt kivitel...
1899-ik évi janu...
végéig ...
1900-ik évi janu...
végéig ...

Még ked...
ha az átmeneti...
eredményeit ál...
liszt mennyiség...
1899. évi ju...
1900. „ au...
1899. „ au...
1900. „

A most is...
dokolásukat...
mennyben talál...
esetében is, m...
tást mennyiség...
mennyiségű kü...
hogy sikérszege...
kellő sütőképes...
fogva az ekké...
nek megkönnyí...
ben létrejött k...
tett helyzet ell...

ÁLLA
Rov

Hizóállá

A német...
évenként hizó...
27-dik, mely...
összekötve ten...
az állattenyész...
száros-üzlethez...
Az érdek...
nem volt vala...
vezetőlen időne...
nyitás napján...
szakadatlanul

AM.
ételes
összab
tó meg
nyekből
fajtájú,
nyiségek
nényeit
énik és
hónap
negyed
mennyi
gyedév
aranyá
mittatik
iség az
n éri, a
g kiszá
leszá
p alatt
k helye
esedé
gabo
tal való
igazol
számom
m évült
kiterme
g:
o-ig
minden
rozsz
buza
dó a ki
rendelt
tetéssel
m álló
telre be
iráni
sgálat a
arány
mint az
melenge
rthatnak
gabona
vonatik
yában,
élszól
u által
e kivi
módon
e ked
se vagy
a, keze
a vám
ozza. A
lonosát,
on belül
annemü
belföld
asson;

AM.
ételes
összab
tó meg
nyekből
fajtájú,
nyiségek
nényeit
énik és
hónap
negyed
mennyi
gyedév
aranyá
mittatik
iség az
n éri, a
g kiszá
leszá
p alatt
k helye
esedé
gabo
tal való
igazol
számom
m évült
kiterme
g:
o-ig
minden
rozsz
buza
dó a ki
rendelt
tetéssel
m álló
telre be
iráni
sgálat a
arány
mint az
melenge
rthatnak
gabona
vonatik
yában,
élszól
u által
e kivi
módon
e ked
se vagy
a, keze
a vám
ozza. A
lonosát,
on belül
annemü
belföld
asson;

vagy azt, a kiállítás napjától számítandó négy hónap leteltétől kezdve további hat havi időtartam alatt, bizonyos más áruk behozatali vámjának kiegyenlítésére fordítható. Ezek az áruk a következők: földidő, ezédru-, kókusz-, ében- és mahagoni-műfa, déli gyümölcs, fűszer, beszótt hering, nyers kávé, kakaóbab, kaviár, olajbogyó, éretlen narancs sós vízben is, szentjánoskenyér, kagylós állatok, osztriga, tengeri rákok és teknősbékák, rizs hántolva és nyersen, tea, oliva- és pamutmagolaj hordókban, halzsír, ásványolaj és ásványi kenőolajok.

Ugy a gabonára, mint a liszt után kiállított behozatali igazolványok a kínálat mérve szerint módosuló, az általuk képviselt vámösszeget megközelítő forgalmi értékkel bírnak és rendes adás-vétel tárgyát képezik, illetőleg a bemutatásra átruházhatók, minélfogva eredeti tulajdonosuk által, ha az nem is importált gabonát vagy egyéb árukat, bármikor értékesíthetők.

A gabonaforgalmi kedvezmények, illetve az azonosság igazolása elejtésének hatását az alábbi statisztikai adatok mutatják. Ugyanis Németország exportált mmázsa

	rozst	buzát	árpat	zahot
1890-ben	1,190	2,060	64,250	4,510
1894-ben	497,120	791,190	195,050	227,590
1899-ben	1,234,580	1,974,029	139,890	684,370

Ugyanezen időszakokban a liszt és pedig főleg a rozsliszt kivitele kitett mmázsaiban:

	a szabad forgalomból	malomraktá- rakkól	vámrak- tárakból
1890-ben	14,530	1,147,510	13,890
1894-ben	241,060	1,642,680	18,400
1899-ben	869,080	749,680	23,850

Az 1900. év január 1-én életbe lépett új malomszabályzat hatását megvilágítja a leginkább tekintetbe jövő rozsliszt kivitelének az 1899. és az 1900. év vonatkozó szakaszaiban való alakulásának összehasonlítása. És pedig a rozsliszt kivitele kitett:

1899-ik évi január hó 1-től augusztus végéig	626,130 q.-t
1900-ik évi január hó 1-től augusztus végéig	552,130 "

Még kedvezőtlenebb az összehasonlítás, ha az átmeneti időszak utáni egyes hónapok eredményeit állítjuk párhuzamba; a kivitt rozsliszt mennyisége ugyanis kitett:

1899. évi július havában	100,163 q.-t
1900. " " "	77,592 "
1899. " augusztus havában	115,557 "
1900. " " "	51,335 "

A most ismertetett vámkedvezmények indokolásukat bizonyára főleg abban a körülményben találják, hogy Németország jó termés esetében is, mikor a belföldi termés a fogyasztást mennyiségileg fedezni képes lenne, nagyobb mennyiségű külföldi gabona behozatalára szorul, hogy sikérszegény gabonájának keverése által kellő sütőképes lisztet állíthasson elő; minélfogva az ekként felszabaduló készletek kivitelének megkönnyítésére és az Oroszországgal 1894-ben létrejött kereskedelmi szerződés által teremtett helyzet ellensúlyozására szolgálnak.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Hízóállatkiállítás Berlinben.

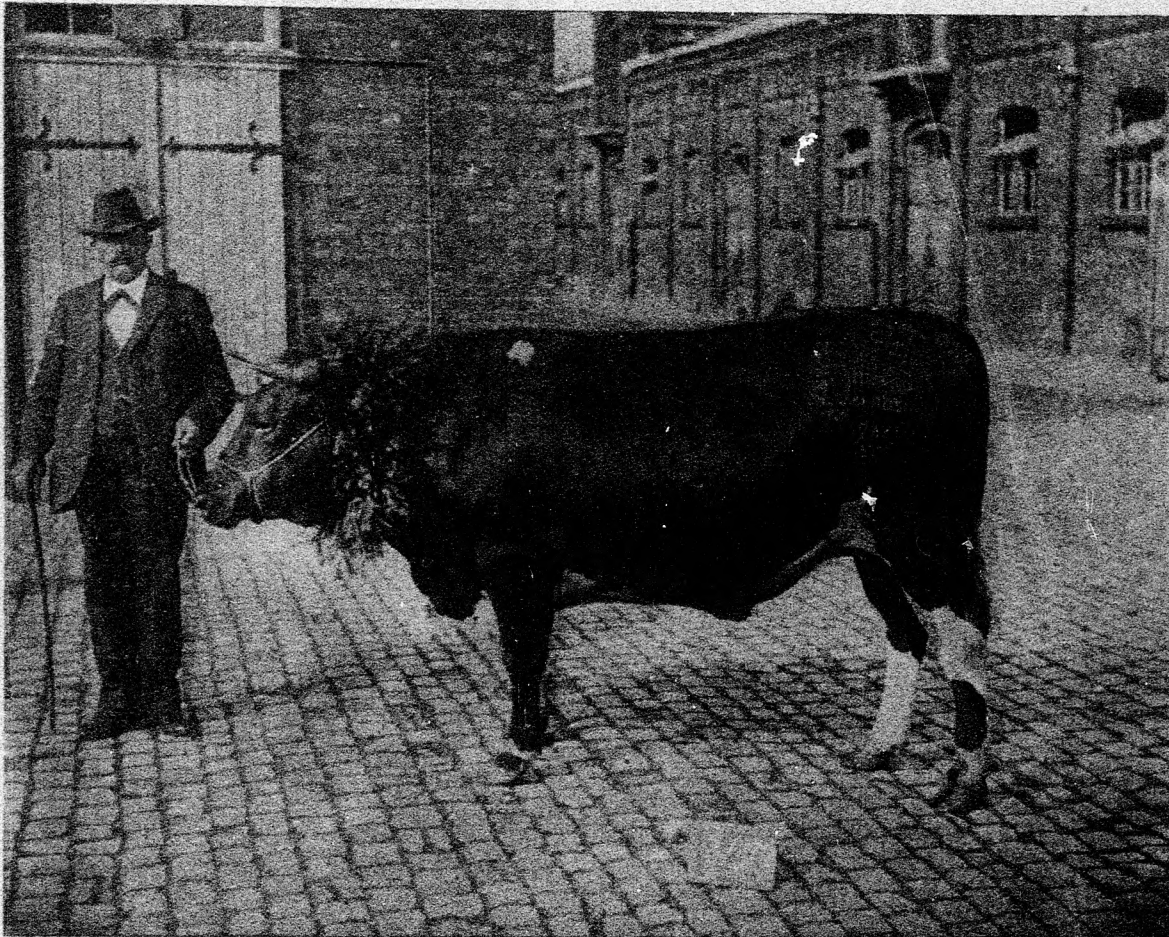
A német fővárosban 26 év óta tartanak évenként hízóállatkiállítást. Ez évben volt a 27-dik, mely május 8-án és 9-én tartott meg, összekötve tenyészállat, gép, szerszám, továbbá az állattenyésztés, tehenészet, hentes és mészáros-üzlethez tartozó eszközök kiállításával.

Az érdeklődés azonban e kiállítás iránt nem volt valami nagy. Lehet, hogy ez a kedvezőtlen időnek tulajdonítható, mert egy a megnyitás napján, mint a második nap délelőttjén, szakadatlanul esett az eső s csak a déli órák-

ban kezdtek oszladozni a felhők s lett szép napos idő.

Sok és igen szép állat volt kiállítva. Lehetett azonban egy-két olyan darabot is látni,

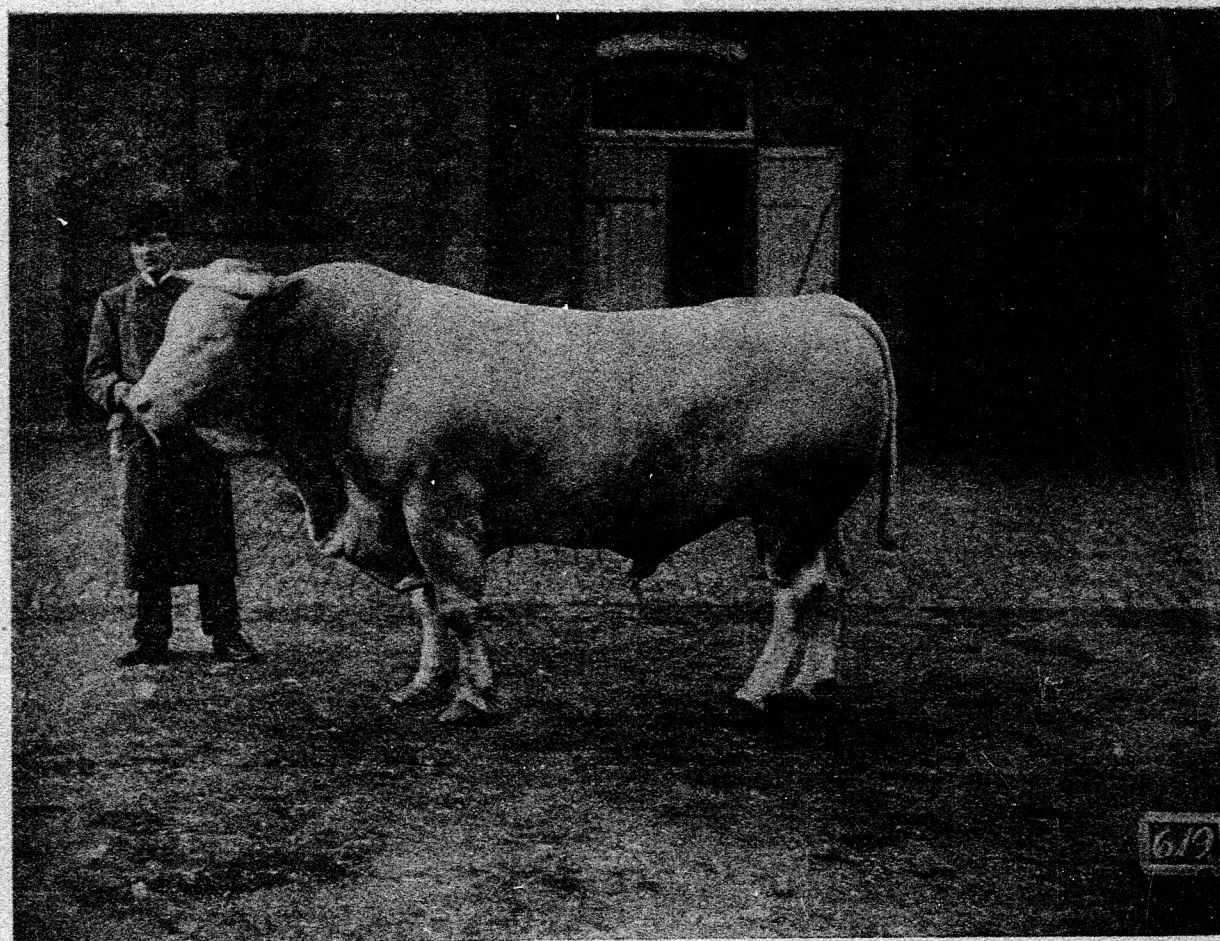
Legnagyobb számban volt képviselve a szarvasmarha-osztályban a szimmentáli fajta: 185 drbbal, azután az oldenburgi fajta 111 darabbal, különféle keresztezés 103 darabbal s

130. ábra. A berlini hízóállatkiállításon I. díjjal kitüntetett 2 1/2 éves, 752 kg. súlyu oldenburgi ökör.

melyeket jobb lett volna a néző közönség szemé elől távol tartani. De hát ilyen minden kiállításon csuszik be 1-2 darab s ettől el lehet tekinteni.

hollandi fajta 99 darabbal; kisebb számban szerepeltek a keletfriziai, bajorsvájezi, brandenburgi, fröiburgi, hannoveri stb. fajták. A borjúk osztályában 2-4 1/2 hónapos

131. ábra. A berlini hízóállatkiállításon I. díjjal kitüntetett 946 kg. súlyu szimmentáli bika.

Kiállított 143 kiállító összesen 832 drb állatot. Ezek között volt szarvasmarha 643 " sertés " 100 " juh " 89 "

korig, legfeltünőbb számban volt képviselve a braunschweigi s ezen fajta egyedei között voltak a legnehezebb példányok feltalálhatók.

Érdekesek voltak a borjúk között az u. n.

„Doppeliender“-ek, melyek teljesen megfeleltek elnevezésüknek. Alkalmam volt itt egy tenyésztővel érintkezni, ki mondotta, hogy ezen borjúknak az előállítására s felnevelése nagyon keresett cikket képeznek. Csak az a kár, hogy továbbtenyésztésre nem alkalmasak. A doppelenderek hollandi és oldenburgi keresztezésből származnak. Alig pár napos korukban lesznek kiválasztva e célra s ha hajlamuk és alkotásuknál fogva megfelelők, napi 40 liter tejjel lesznek felnevelve, két-három hónapos korukig, amikor fogyasztásra, illetőleg eladásra kerülnek. Érdekes ezen borjúknak a formája, valóban csodálkozik az ember, hogyan rakodhatik oly óriási hústömeg az aránylag apró csontokra. Nagyon keskeny kis has s igazán dupla csipő, váli. Elképzelhető a monstrum hústömeg, mikor egy 3 hónapos és 18 napos borjúnak a súlya 323 kg., mint a milyen volt e kiállításán a 141. sz., melyet Wilh. Rollwage, braunschweigi hizlaló és tenyésztő állított ki. Természetes, hogy ilyen súlyu borjú 2—3 hónapnál tovább nem is tartható, mert különben gyenge eszontozata nem bírja el e súlyt, miként itt is lehetett látni, hogy szinte meggömbültek lábai a kevés állás daczára. Alig képes pár percig állani s ez is láthatólag nagyon nehezére esik. Az ilyen borjúk felnevelésével és hizlalásával valóban érdemes foglalkozni, mert elősúlyban mindig 30—40 pfenniggel (36—48 fillér) jobban fizetik fontját a mézárások, mint a más fajta hizlalt borjút.

Feltűnő volt még ebben az osztályban a priegnitz-i fajta, melyet több kiállító mutatott be. Egyenlően jól fejlődött és szépen hizott állatok voltak.

Általában a kiállított borjúk igen szép látványt nyújtottak s bámulatos milyen súlyokat képviseltek; így a 16. sz. 1 hónapos 29 napos, oldenburgi keresztezés 200 kg.-ot nyomott; az 51. sz. 2 hónapos 21 napos hannoveri keresztezés 230 kg.-ot nyomott; a 27. sz. 3 hónapos 16 napos, hannoveri keresztezés 262 kg.-ot nyomott.

Az 1¹/₂—2 éves borjúk osztályában szép kollekcziója volt N. Kierski breznai birtokosnak Posenből. Szimmentáli keresztezésű igen szépen kiegyenlített, 18—19 hónapos borjui 600 kg.-nál többet nyomtak. És pedig:

a 161. sz. 18 hónapos	648 kg.
a 160. „ 19 „	639 „
a 158. „ 18 „	630 „

A közvetlen mellette levő csoport, oldenburgi és hollandi keresztezés, daczára, hogy 2 hónappal idősebbek, valamennyinél könnyebbek voltak.

A 2—2¹/₂ évesek között szép kollekcziója volt kiállítva Dervitz-Miltzovnak mecklenburg-strelitzi tenyésztése és hizlaldájából és pedig 6 db keletfriziai ökör, melyek szép testalkatuk s nagy hizási képességük által tündek fel. Legnehezebb volt a 185. sz. 2 éves 2 hónapos, 702 kg. súlylyal. Figyelmet érdemelt még az a 6 db szimmentáli is, melyet a lauchstädti kísérleti gazdaság hizlalt ki. A 6 db állat 3872 kilogrammot nyomott s ezek között legnehezebb volt a 220. sz. 2 éves, 682 kilogramm súlylyal.

A 2¹/₂—3¹/₂ éves üszök és tehének osztályában csak egy nagyobb kollekczió volt feltűnő, a herczeg Czatorycki-féle hizlaldából kikerült 11 db oldenburgi, melyek nagy súlyuk által tündek fel:

255. sz. 5 éves tehén	697 kg.
252. sz. 5 „	681 „

A hizóállatok között tekintetreméltók voltak még Herz, karlsbachi tenyésztő szimmentáli üszői, szintén nagy súlyuk miatt.

A 258. sz. 4 éves nyomott	861 kg.-ot
259. „ 4 „	824 kg.-ot.

A következő osztályban 2¹/₂—3¹/₂ éves hizóörök voltak kiállítva. Habár a legszebb kollekcziót mutatta fel A. Stich, kaisershofi hizlaló, nem lehetett kitüntetni az állami aranyéremmel, mert nem saját tenyésztését, csak

saját hizlását állította ki s így Berlin város 750 márkás tiszteletdíját nyerte el.

Kiváló szép kollekczió volt az a 11 db 2¹/₂ éves oldenburgi, melyek kitűnő hizóképeségük, egyöntetű formájuk s szép kiegyenlítettégük által nyerték el a teljes, pártatlan elismerést. A 315. sz. ábrázolja a legkiválóbb példányt. Fekete, homlokán fehér csillag s bal vállán fehér pont. 2 éves 6 hónapos, súlya 752 kg. Ezen osztályból az első díjjal kitüntetett állat.

Nagyszerű volt még ugyancsak a kaisershofi tenyésztő tulajdonát képező 20 db szimmentáli is, melyek közül egyes darabok meghaladták a 800 kilogrammot is, daczára annak, hogy csak 2¹/₂ évesek voltak.

A 3¹/₂ éves és idősebb ökrök kiállítói közül ismét a kaisershofi illeti meg az első hely. Első kitüntetésben részesült, Berlin város 500 márkás tiszteletdíjával, 19 db 3¹/₂ éves oldenburgi és 19 db 3¹/₂ éves szimmentáli állataiért, melyek közül az 534. sz. 3 éves és 6 hónapos szimmentáli példányával nyerte el az első díjat, 200 márkát. Tíz hónapos korában lett importálva, súlyát azonban sajnos, nem jegyezhettem fel.

Szép volt még ebből az osztályból Hachmeister földmívelésügyi tanácsos hizlaldájából kikerült 6 db szimmentáli ökör is, melyek 7—8 évesek voltak s összes súlyuk 5694 kg. volt.

A legnehezebb ökör Bajorországból lett kiállítva Nabel A. Vasel hizlaldájából, 1114 kilogramm.

Végre a 2¹/₂—3¹/₂ éves és idősebb bikák osztálya következett, melyek mint értesültem, az ezelőtti kiállításokon csak egyes példányokban voltak képviselve. Most egész kollekcziók tündek fel. Így a fiatalabb osztályban egy tenyésztőtől 23 db egyidejű s jól kiegyenlített állatokat lehetett látni. Mint valamennyi között legfeltűnőbb állatot mutatom be itt Christian Witte braunschweigi tenyésztő és hizlaló szép 2¹/₂ éves 619. sz. (131. ábra) bikáját. Szimmentáli és keletfriziai keresztezés, mely 916 kilogrammot nyomott s ezen osztályból a 200 márkás I. díjjal lett kitüntetve.

Legnehezebb bika egy Kelet-Poroszországból kiállított hollandi, 4 éves 8 hónapos, 1124 kg. súlylyal.

A sertések között említést érdemel a 804. sz. berkshire-yorkshiri keresztezésű 1³/₄ éves ártány, melynek súlya 300 kg. volt. Általában, lehet mondani igen szép állatok voltak kiállítva, eladás azonban nem igen történt, mert a vevők tartózkodóak voltak s nem akarták a magas kiállítási költséget megfizetni.

A juhok osztálya is szép látványt nyújtott, képviselve volt itt Rambouillet, Shropshiredowns, teliver Hampshiredown, Merino s egy-két keresztezés. Mint legjobb tenyésztő, Satlig földm. tanácsos, Würchwitzből lett kitüntetve az aranyéremmel 679—681. sz. Hampshiredown juhaiért.

Kozák László.

DOHÁNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A párisi kiállítás dohányjai és dohánygyártmányai.

Irta: Kerpely Kálmán.

XIII.

2. Oroszország.

Oroszország dohánytermesztését, a kiállítás mezőgazdasági csoportjában mutatta be részint leveles alakban, részint kereskedelmi csomagolásban. A kiállítás zömét az Oroszországban termesztett török dohányok (ghuibek, purzicsán, samsun) képezték jelölésükkel, hogy a cigarettadohányok termesztése képezi a fő-czél, mely téren — különösen az utóbbi években — Törökországnak hatalmas verseny-

társa lett. Az orosz cigaretták exportja, főképen Németország és Franciaországba, évenként óriási mértékben emelkedik.

A finom cigarettadohányok Dél-Oroszországban természetnek Beszarábiában, a Krim félszigeten és a Kaukázusban. Legnagyobb mennyiségben természetnek a samsunt, ezt követi a purzicsán s harmadsorban a ghiubek. A Kaukázusban legtöbb dohányt a kutais-i kormányzóságban természetnek Sockum, Artwin, Ozurgeti, Batum és Zugidi kerületekben; leg-híresebb a Sockum (Suchum) kerületbeli dohány, ahol már most is évenként 60,000 pud (1 pud = 16,3 kg.) dohányt állítanak elő, mely minőségileg nem áll mögötte az eredeti samsunnak s kitűnő illata és jó égőképessége miatt igen keresett; központját a Libeldie nevű falu képezi.

Tetesem a termesztés Kuban vidékén is, melynek főtermő helyei Temrjuk, Jekatinodár, Maikop, ezt követi a tiflis-i és elisabethpol-i kormányzóság; Tiflisben körülbelül 20 év óta a kipusztult szőlők helyén természetnek finom dohányt különösen a Telaw és Signach körzetekben. Kitűnő dohány nő a Krim-félsziget délkeleti részeiben és pedig samsun, purzicsán és ghiubek dohány, melynek legfinomabb osztályát puddonként (16,3 kg.) 20—30 rubelért adja el a termelő (1 rubel = 3 korona 26 fillér). Beszarábiában purzicsán és ghiubek dohányokat termelnek.

Oroszország egyéb déli vidékein, a kapadohányok termelése van elterjedve, melyek közül a „mahorka” vagy „rubanka” nevű a legelterjedtebb.

Tschernigowban a „bakun” vagy „schurowka” nevű kapát mivelik kis terjedelemben, a poltawai kormányzóságban a „sserebrjanka” nevű illatos kapát, a rjasan-i kormányzóságban a „beresinkaja mahorka” és Charkowban a „panskaja” nevű kapadohányt; utóbbi három burnót készítésére igen alkalmas.

Tschernigow kormányzóságban szivargyártási czélokra „goundi” dohányt is termelnek, melynek azonban Oroszországban kevés jelentősége van.

Oroszországban mintegy 60,000 dessjatin-en (körülbelül 114,000 kat. holdon) termelnek dohányt, mely nemcsak a termelt fajta szerint, hanem ugyanazon fajtnál az eltérő talaj és klimatikus viszonyok, továbbá a kezelés gondossága szerint igen nagy eltéréseket mutat s tagadhatatlanul nagy mennyiségű rosszul kezelt dohány kerül forgalomba. Miután a birodalom azon részeiben is, hol a finomabb fajtaikat termelik, a klimatikus viszonyok igen eltérők, az orosz földmívelésügyi miniszterium ezen vidéknek minden részébe szakembereket küldött ki, a viszonyok tanulmányozására oly czélból, hogy a termelés minőségileg emelhető legyen.

Oroszországban a dohánytermesztést tulajdonképpen kisgazdák üzik s az egyes ültetvények 2—6 kat. holdnál nem igen nagyobbak, kivéve a Suchum-i kerületben, ahol 20—40 hold kiterjedésű ültetvények istallálhatók. Dohányt dohány után több éven át természetnek, különösen az ujonnan feltört erdei irtásföldeken, melyek trágyát sem kívánnak.

A török cigarettadohányok kezelése, a Macedóniában divó eljárásához hasonló, de általában véve kevésbé gondos. A levelek száma tövenként 14—18 között ingadozik; a virágzatot rendszeren csak a levelek érése előtt török le. A leveleket az érés arányában szintén részletenként szedik és a napon szárítják. A levelek csomózása és a bálók nagysága a fajta és a minőség szerint változó. Minél értékesebbek a levelek, annál kevesebbet kötnek egy csomóba s annál kisebbek a formált bálók is. A levelek ép úgy, mint Macedóniában egy őszi s egy tavaszi fermentáczió után mennek keresztül és basibaliba vagy hasmákba kötegeltenek. A szivar-dohányokat árnyékban szárítják. A kapadohányoknál 7—10 levelet hagynak tövenként, a többi a virágzattal együtt letörlik; ezen fajta erőssége a rajta hagyott levelek számával erős

összefüggésben, a levelek közönséges s bálókban szárítják.

Általában ország dohánnyal tetemesen ellátott, a betudni, kevés a saját igen nagy. E a termesztők és a minőség lembe.

A hivatalos termésnek minőségű dohánnyal.

Nyomasztás a termelők dohánnyal bíró dohánnyal bizonyos mértékű szeszük szerinti részt a gyártás, hogy az orosz csak korlátozott törvényjavaslattal gyártás adózás, hogy a könnyítessék alapján, —

— a gyártási ben főképen alapon adó dohánnyal ujtétel is fizet, új törvényben a kisebb amennyiben illetékeket, rint több osz-

Jellemző hánytermesztés, czia mintára állítást sürget.

Oroszországban a fajta minőségű cigarettadohányból 7—10, a rubelt Beszarábiában, 6—3 kény (1 pud

Oroszországban két gyár, a gyártott 2¹/₂ és 4 millió r, ebből a Bogd 3000 munkás, rettát gyártó, mely 1500 m, mas vállalat, kémia osztály, állított ki.

Rostov helyeinek, 4 foglalkoztat, képesek elő, kások egy ré (fermentálás)

Az orosz anyagot dohánnyal Kaukázusból leginkább Törökországból feidolgozva Németországba táltatik.

Különböző nagy a dohánnyal, még a nők is viszonylag ke, hosszúra vág

Az orosz az export em 1896-ban 5

összefüggésben van. A finomabb kapadohányoknál, a leveleket az érős arányában törlik, a közönséges „mahorka” kapást ellenben tövestől vágják le s botokra füzve, illetve felkötve pajtáiban szárítják.

Altalánosságban elmondható, hogy Oroszország dohánytermesztése az utolsó évtizedben tetemesen emelkedett. Nagy bajnak kell azonban betudni, hogy a termeszítő kisgazdáknak kevés a saját földjük, a bérföldek díja pedig igen nagy. Ennek közvetlen oka azután az, hogy a termeszítők elsősorban mennyiségre dolgoznak és a minőséget csak másodsorban veszik figyelembe.

A hivatalos becslések szerint az egész termének mintegy $\frac{1}{7}$ -ed része képez csak jobb minőségű dohányt.

Nyomasztólag hatott másrészt az is, hogy a termelők dohányukat csakis az engedélyvel bíró dohánygyáraknak adhatták el, kik ez uton bizonyos mértékig egyedúrságot űztek és tetszésük szerint szabták meg az árakat. Másrészt a gyártás is nehézségekbe ütközött azzal, hogy az orosz kormány gyártási engedélyeket csak korlátozott számban adott ki. Jelenleg újabb törvényjavaslat készül a dohánytermesztés és gyártás adózási módjára vonatkozólag oly irányban, hogy a termeszítők nyomasztó helyzetén könnyíttessék. Mig ezideig bizonyos adókules alapján, — mely nem bizonyult czélszerűnek — a gyártási anyagokat adóztatták meg, a jövőben főképen a nyers dohányt fogják egységes alapon adó alá vetni olyformán, hogy a finom dohányok után bizonyos megállapított külön díjtétel is fizetendő lesz a kereskedő által. Az új törvény gondoskodik arról is, hogy a jövőben a kisebb gyárak is életképesek legyenek, amennyiben a gyártási engedélyek után járó illetékeket, a feldolgozott anyag minősége szerint több osztályba sorolják.

Jellemző különben az oroszországi dohánytermeszítő gazdák helyzetére, hogy a francia mintára létesítendő dohánymonopólium felállítását sürgetik... egy szebb jövő reményében.

Oroszországban a termés nagysága és ára a fajta minősége szerint igen változó; a cigarettadohányokból 4—6, a szivardohányból 7—10, a kapából 8—10 terem kat. holdanként. A cigarettadohányokért fizetnek 6—18 rubelt Beszarábiában, 5—14 rubelt a Kaukázusban, 6—30 rubelt a Krim félszigeten pudonként (1 pud = 16,3 kgr.)

Oroszország dohánygyárai közül a Szentpéterváron levő 2 gyár a leghatalmasabb. Ezen két gyár 1899-ben 1500 millió cigarettát gyártott $2\frac{1}{2}$ millió kg. dohány felhasználásával és 4 millió rubel adót fizettek. Az oroszánrészből a Bogdanoff és Tsa gyára esik, mely 3000 munkást foglalkoztat s 800 millió cigarettát gyártott; a másik a Laferme társaság, mely 1500 munkással dolgozik. Ezen két hatalmas vállalat a párizsi kiállításon is — az ipari kémia osztályában — nagymennyiségű cigarettát állított ki.

Rostow is egyike a dohánygyártás főhelyeinek, 4 dohánygyára 4—5000 munkást foglalkoztat és naponként 1 millió cigarettát képesek előállítani. Megjegyzem, hogy a munkások egy része, a dohányraktári kezelésénél (fermentálásánál, osztályozásánál) van elfoglalva.

Az orosz gyárak nagyrészt már belföldi anyagot dolgoznak fel a Krim félszigetről, Kaukázusból és Beszarábiából, a külföldi dohány leginkább Törökországból kerül be s cigarettákká feldolgozva Kinába, Japánba, Franciaországba, Németország, Belgium és Angolországba exportáltatik.

Külömben magában Oroszországban is nagy a dohány fogyasztása, mert mindenki — még a nők is — szenvedélyes dohányzók. Szivar viszonylag kevés fogy, tulajdonán cigaretták s hosszúra vágott finom pipa- (esibuk) dohány.

Az orosz cigaretták kedveltségét mutatja az export emelkedése is. 1886-ban 29 millió, 1896-ban 52 millió s 1897-ben 73 millió

cigarettát exportáltak, nagymennyiségű leveles dohányon kívül.

Oroszország dohányadójában és vámában az utóbbi években 35—38 millió rubelt vesz be.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

Ribizkebor készítése.

A ribizkebor a következő módon kell készíteni:

A teljesen érett, tehát már nem tulságosan savanyu fehér vagy piros ribizkét — esetleg lebegyözva — megzuzzuk és kiszajtoljuk; a törkölyre kétannyi vizet töltünk, mint amennyi levét kaptunk a gyümölcsből s néhány óra múlva ezt is leszűrjük és kiszajtoljuk, a folyadékot — tehát a szinmustot és a kivonó vizet — egyesítjük. Ezáltal a savtartalmat — mely a ribizkében háromszorta több szokott lenni, mint a borban kívánatos — leszállítottuk a kívánatos fokra. Most az egyesített folyadékunk minden 3 literében (mely 1 liter ribizkeleiből és 2 liter vízből készült) egészen tiszta cukrot oldunk fel oly mennyiségben, hogy abból a kívánt erősségű és ízű bor képződjék. Asztali bor készítése végett a 3 liter folyadékba 40—45 deka cukrot adunk, peesenyebor nyérése végett ugyanannyi folyadékhoz 60—65 deka cukrot, édes bor képződése végett pedig 1 kiloyit. Részemről ez utóbbit ajánlom, mert ez felel meg legjobban a ribizkebor természetének. Természetesen fehérgyümölcsből fehér, pirosból piros bort készíthetünk s bármelyikhez lehet igen kevés fekete (szagos) ribizkét is adni, hogy zamatosabb legyen, de ezzel vigyázni kell, mert sok belőle nagyon is szagossá teszi a bort, ami pedig nem kívánatos. Az erjesztést zártan, vagyis kutyogóval ellátott edényben elég meleg helyiségben végezzük, hogy az ezetesedésnek útját álljuk; a fejtést mindjárt az erjedés megszűntével végezzük s néhány hét múlva ismételjük, hogy a seprő mielőbb eltávolíttassék. Ha a bor teljesen megtisztult, palackozni is lehet, de vigyázni kell, hogy a palackokban utóerjedés ne induljon meg, mely csak úgy volna meggátolható, ha a palackokba töltött bort hőlappapírossal ideiglenesen leköztöve nyakig vízbe állítanák és 70—75 C^o-ra felmelegítve lassan — vízzel együtt — lehűtenék és csak azután dugaszolnák be véglegesen puhára főzött tiszta parafa-dugaszokkal. Ez eljárás (u. n. pasteurózás) után utóerjedéstől többé tartani nem kell és a bor pár hónap múlva fogyasztásra alkalmas s bármédig eltartható lesz. Gy. I.

A szőlő téli eltartása és egyebek.

G. I. egyik olvasónk a következő kérdést intézte hozzánk:

„Somlóhegyen van szőlőm, ősszel fel szoktam kötni a szőlőt, melyet sikerül is szépen eltartanom addig, mig az erős fagy be nem áll; azonban akkor próbáltam már hetenkint kétszer a szobát befűteni, akkor megdőpöd, ha nem fűtünk megfagy. Miután szeretnék csemege-szőlőt télen minél későbbig eltartani olyan állapotban, hogy azt a fővárosi elsőrangú csemegekereskedésekben értékesíthetném; igen lekötelezne, aki egy tapasztalaton alapuló tanácsot adna, miként tegyem el a szőlőt, hogy azt fagytól, töppedéstől óvjam és hogy az éde, friss állapotban maradjon.

Kérem a leszedés, esetleg fölötés módját tudatni, szóval az egész eljárást, sőt még a legjobban bevált csomagolási módot is.

Igen lekötelezne továbbá azon olvasó társam, ki tudatná, melyek azon faj téli gyümölcsök, alma és körte, mely egy nagyság, mint finomság tekintetében csemegeüzletben értékesíthető. Most is van szép gyümölcsösöm finom alma és körte, azonban ha ajánltam, válaszul azt irták, hogy csakis kiváló nagy fajokat használhatnak.

Tehát kérem velem tudatni, mely faj nagy, finom és késő télen, mondhatnám tavasszal hozható piacra.

Végül még kérem, melyik azon mütrágya, mely a szőlőnél az istállótrágyát pótolná és nem csak a lombot, de gyümölcsét is hajtáná.”

A szőlőeltartás sikere főképen azon fordult meg, mennyiben vagyunk képesek a fűrtöket oly helyiségben helyezni el, melyben a hőmérséklet állandóan kevéssel a víz fagypontja fölött van és amellet a levegő elég nedves. Az alacsony hőmérséklet ugyanis lehetetlenné teszi bármely pusztító gombának a fellépését, a szőlőt tehát konzerválja; a nedves levegő pedig megakadályozza a bogyók töppedését. Magában az alacsony hőmérséklet nem elég, mert a szőlő vizet párologtatván el, töppedni fog; viszont a nedves levegő alacsony hőmérséklet nélkül a fűrtök gyors penészedését és rothadását okozná. Egy harmadik tényező, mely szintén előnyös befolyással van a szőlő tartósságára, a napfény kizárása, vagyis sötét helyiség. A negyedik tényező: zárt levegő, vagyis a helyiség lehető ritkán történő nyitogatása; ez csak az alacsony és egyenletes hőmérséklet s az állandó nedveségi tartalom megőrzése szempontjából szükséges. Röviden összefoglalva tehát: a szőlő friss állapotban való eltartására szükséges oly besötétíthető helyiség, melynek hőmérsékletét mesterséges hűtés által állandóan 0 fok közepében tartjuk s melynek levegőjét a helyiség kellő bezárásával és vízelhelyezéssel nedvesen tarthatjuk: magát a fűrtöt úgy vágjuk le, hogy alatta és fölötté egy-egy darab venyige maradjon s a venyigét vízzel telt s kevés faszenet is tartalmazó kis palackba úgy állítjuk, hogy a fűrt szabadon lógjon; ily módon kis helyiségben, elegendő léczfalak beállításával, igen sok szőlő helyezhető el s az eljárás csak így vezet-het jó eredményre. Ezen eljárás szerint sikerül a Thomery-i francia szőlőtermeszítőknek szép fehér Chasselas-aikat és egyéb ritkás fűrtű fajtaikat júniusig oly friss állapotban tartani el, hogy nemcsak a bogyók nem ránczosodnak meg, hanem még a kocsány is zöld marad s a szőlőfűrt olyan, mintha a hajtatóból éppen most került volna ki. Természetesen az eljárás költséges és csak ott fizeti ki magát, ahol a piacon az ilyképen konzervált szőlőt állandóan megfelelő áron fizetik s nálunk, sajnos, ez nincs így s azért ily költséges eltartásra egyelőre alig gondolhatunk.

Másik kérdésére, a szőlő csomagolására csak annyit felelhetünk, hogy hosszabb szállításra a keményebb bogyóju fajták a legalkalmasabbak s ezeket jó szoroson úgy kell csomagolni, hogy a szőlő vékony rétegben feküdjék és a levegő jól járhasa. Kosarakon kívül újabban igen jó eredménnyel alkalmazták postai szállításnál a Leipniker Ignác-féle újvidéki szögletes nád-rekeszeket, nagyban pedig Rohonczy G. kereteivel tettek biztató kísérleteket.

Téli eltartásra alkalmas finom alma- és körtefajták nagy számmal ismeretesek. Legfinomabbak a téli fehér kálvil alma és a téli esperes körte, csakhogy ezek kényesek, igényesek s nem akárhol hoznak szép, nagy és izletes gyümölcsöket: Finom téli almák még a Belle fleur, Jonathán, Ananász renet, Parker pepin, Carmelita renet, Nagy casseli renet, Blenheimi renet, Nemes piros stb., jó téliek (II. rendűek) a Török Balint, Sikulai és egyebek. Finom téli körtek, egyebek közt az: Esperon bergamot, Josephine de Malines, Nemes Colmar, Nemes Crassan, Olivier de Serres, Cogné asszony, Hardenpont téli vajkörte (karácsonig tart) stb. Természetesen olyanokat kellene ezek közül választani, melyek a kereskedő speciális izlésének megfelelnek s melyek az illető vidéken jól mennek; ez utóbbira vonatkozólag tessék átnézni a nagyban termelésre ajánlott gyümölcsfák hivatalos jegyzékét, (mely Molnár István a „Fatenyésztes” cz. könyvében (ára 1 korona) is benfoglaltatik).

Utolsó kérdésére megjegyezzük, hogy eddigi tapasztalatok szerint az istálló trágyát semmiféle mütrágya sem pótolhatja teljesen és állandóan — azonban — kivált homokos tala-

jokon — az istálló-trágya hatását fokozni s azt részben helyettesíteni lehetséges oly műtrágyakeveréssel, melyekben káli, foszforsav és nitrogén foglaltatik. Jó hatása lehet pl. a következő műtrágyának: □ méterenként öszszel 30 gr. szuperfoszfátot és 12 gr. kénsavas kálit hintünk el, tavasszal pedig 10 gr. csilisléromot, vagy pedig 25 gr. vérlisztet; jó termőerőben levő szőlő 1 $\frac{1}{2}$ -szeres adagokat is megbir. Amennyiben ezirányban rendszeres kísérleteket végezni óhajt, tessék a m.-óvári m. kir. növénytermesztési kísérleti állomáshoz (vezető Cserháti Sándor akad. tanár) fordulni bővebb utasítások nyérése céljából, mert ez állomás e kérdés megoldásával állandóan és rendszeresen foglalkozik. Gy. I.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

354. kérdés. A földemen termő herében fehér kukac jelentkezik, amint azt a mellékelt minta mutatja. A herét magnak vetettük, mint-hogy azonban az említett fehér kukac jelentkezett a virágban, attól tartok, hogy nem lesz érdemes azt megvárni, hanem célszerűbb lesz a herét mindjárt takarmánynak vágatni.

355. kérdés. Május hó 3-án hizóókreimet eladván, azokat május 16-án a kereskedő át is vette és el is hajtotta. Hizóim Grácban máj. 22-én le is vágattak, mely alkalommal — a kereskedő által felmutatott állatorvosi bizonyítvány tanúsága szerint — egyik pyámia miatt elkoboztatott, bőre pedig a kereskedő rendelkezésére bocsátatott.

A kereskedő az elkobzott hizó árának megtérítését kéri tőlem. Kérem tehát, jogos-e kívánsága, illetve tartozom-e az ökor árát neki megtéríteni, tekintve, hogy a betegség nem szavatossági hiba, illetőleg az állatorvos véleménye szerint olyan, mely az elhajtás és levágás ideje között is keletkezhetett. Megjegyzem, hogy a kérdéses ökor a hizálás tartama alatt elég jól gyarapodott. O. G.

Felelet.

Beteg here. (Felelet a 354. sz. kérdésre.) A herebugákban élő fehér kukac az *Apion* nevű bogár veszedelmes lárvája, amely here-magtermesztő vidékeken rendszeren évek hosszú sorára lehetetlenné teszi a magtermesztést. Ezalatt azután a bogár megfogy s egynéhány évig újból lehet heremagot termeszteni.

A küldött minta olyan fertőzött, hogy azt magnak nem érdemes meghagyni s ha le is kaszálják takarmánynak, akkor tanácsos zombolyázni (ensilage) a jövőre való tekintetből, hogy t. i. az erjedés útján kifejlődő meleg a kazalban a kukacokat megölje. Jablonowski.

Kártérítés pyámia miatt elkobzott hizóókorért. (Felelet a 355. sz. kérdésre.) Dr. Möller szerint a pyámia (genyverőség) olyan baj, mely 5—10 napig tarthat, de az azt előidéző okok az állathban már előbb lappanghatnak. Most már tehát megállapítani azt, hogy a szóban levő hizóókorban a betegség az elhajtás után keletkezett, épen olyan nehéz, mint azt állítani, hogy az állathban a betegség előidéző oka már az elhajtás előtt is megvolt. Még valami támaszpontot lehetne szerezni az állatorvosi láteléből, vagy bönzolási jegyzőkönyvből, melyet a kereskedő a félnek megküldött.

Nem tudni, hogy az eladó milyen feltételek között adta el a kereskedőnek az ökreit? Kikötötte-e irásban, hogy az eladott állatokért elhajtán után szavatossággal nem tartozik? Az is kérdés tárgyát képezi, hogy az állat azonos-sága meg van-e állapítva? Volt-e az állathnak elhajtás előtt valami daganata, vagy sebe, melyből a genyfölszívódás, illetve genyverőség utközben keletkezhetett? Tisztán a szavatosság elvére támaszkodva egyéni véleményem az, hogy

az eladót, azért, mert a vevő, a megvett állatot nem értékesíthette, azaz a korlátlan mérvű használhatóság érzélatával megvásárolt állatot csak korlátolt mérvben használhassa (sőt kárt szenvedett, holott ő az állatot korlátlan mérvű használhatóságának megfelelő árban s értékben vette meg a szavatosság, azaz kártérítés kötelezettsége megilleti).

Az már más kérdés, hogy az eladó így teljes jóhiszeműsége mellett is, — bizonyára méltánytalanul kárt szenved. Ez is egy példa a sok közül, mely az állathbiztosító intézmény fölkarolására int, s különösen a *vágóállatok biztosításának* mielőbbi életbeléptetése után — kiált! Dörner Béla.

A viziutak kérdése.

(V.) Az előadottak nyomán körülbelül megállapíthatjuk azokat a forgalmi változásokat, melyeket az osztrák csatorna-hálózat kiépítése elő fog idézni és kifejezést adhatunk annak a véleményünknek, hogy gácsországi s esetleg délorosz gabona szállítását megkönnyítő, az osztrák közsének hozzánk való beözönését elősegítő és a Dunáról érkező szállítmányokat magas illetékekkel terhelő csatornák létesítése bennünket nem sok előnnyel kecsegtet; de hiányos volna e tanulmány, ha figyelmen kívül hagynók az osztrák mezőgazdák részéről kifejezett aggodalmakat.

Ezek az aggodalmak nem régi keletűek s Németországban vetették felszínre a Mittelland-csatorna terveit, általános meglepetést keltvén az egész világon, mert a csatornák építését eddigelő mindenütt épen a mezőgazdaság sürgette. A múlt században Franciaország s utóbb Poroszország is a mezőgazdaság érdekében áldozott annyi milliót a csatornák építésére és a tömegaru olcsó szállításának lehetővé tételét mindenki főleg a gazdák szempontjából tartotta kívánatosnak.

Amerika nem volna képes oly mértékben versenyezni az európai gabonapiacokon, ha terményeit nem viziuton szállítaná ki a tengerre, hiszen legujabban már a Michigan-tavat is összekötötték az Atlanti óceánnal és a nyugati államok gabonája ezental Chicagóból fog az Atlanti óceánon át Európába szállítatni. Versenyképességét kizárólag belvizi ut-hálózatának köszönheti. A német czukoripar is azóta nyert erős lendületet, mióta a belvizi ut s főleg az Elbe a czukorrépa olcsó szállítását lehetővé teszi. Annál sajátosabb, hogy míg a francia, orosz, angol és amerikai gazdák új viziutakat követelnek, a német gazdák körében maked ellenzésre talált a nagy porosz csatornatervek kivitele s ez az ellenzés legujabban az osztrák gazdaközönség egy részét is a csatornák ellen hangolta.

Nem volna helyén a politikai okokkal foglalkozni, melyek a gabonavámok fölemeléséért küzdő német agrárok ellenséges magatartását megmagyarázzák; elégséges a német mezőgazdaság sanyaru helyzetére utalni, mely nem jobb a mienknél, sőt napról-napra válságosabb.

Ezt a helyzetet nagyrészt a közlekedési intézmények fejlődése teremtette meg ott is, lerombolván az időnek és térnek összes akadályait.

A gőzgép, a közsén, a villamosság nyakunkra zudította a nagy nemzetközi versenyt és ha időlegesen is, de érhetőleg megrontotta a mezőgazdák sorsát, mert az új viszonyokhoz való alkalmazkodás épen a konzervatív mezőgazdaságban a legnehezebb. Érthető tehát, hogy a tervezett nagyszabású új viziutak a szerzett tapasztalatok után aggodalmakat keltenek a német gazdák körében, mert a gazdaközönség attól tart, hogy a viziutakon még tömegesebb lesz az idegen termények beözönlése s a vizi szállítás olcsósága a helyi gabonaárak csökkenésében fog érvényesülni.

Tudvalevő, hogy a német mezőgazdaság

nem termel annyit, amennyi az 52 milliót meghaladó német népesség táplálására elégséges volna s 9 millió német maradna táplálék nélkül, ha Németország bezárná vámsorompóit. Ez a szám évről-évre 600,000 lélekkel szaporodik, mert Németországban a népesedési százalék 1.2%.

Előállat, tojás, gabona, főzélék, gyümölcs, széna és szalma egy milliárd márkát meghaladó értékben jó évenként külföldről Németországba a hiány pótlására, mely évről-évre nagyobb lesz, mert nemcsak a népesség szaporodik, de gyarapodik a fogyasztás is az ipari munkások jólétének fokozatos emelkedésével. Ma már épen 17%-kal kellene a német mezőgazdasági termelést fokozni, hogy Németország a mezőgazdasági termények bevitelére ne szoruljon. Ennek a fokozásnak természetesen egy csapásra kellene történnie s évről-évre a népesség szaporodásával lépést tartania. Minthogy ez pedig egyszerűen lehetetlenség: Németország szűkségkép arra van utalva, hogy saját termelésének hiányait megfelelő mennyiségű idegen gabonával pótolja és az bizonyos, hogy az idegen gabona a bel-földi gabona árát leszoritja, mert ahol terem, ott a termelési költség aránytalanul kisebb, mint Európában.

Kalifornia, Argentina, India, Ausztrália éghajlata, Szibéria szűz talaja, munkáviszonyai mind oly tényezők, melyekkel az európai termelés versenyezni nem képes és ezenfelül itt a földteher, az adóteher, mely amott alig jön számításba, míg nálunk a termelés költségeit tetemesen fokozza. Nem csoda, ha ily körülmények között a német mezőgazda fél attól, hogy ha új és olcsó utakat nyitnak az idegen gabonának, az még inkább le fogja a helyi gabonaárakat szorítani.

Ezzel az aggodalommal szemben áll a tény, hogy akárhány új utat nyit is Németország az idegen gabonának, ebből egy szemmel se özönlik be több, mint amennyire Németországnak tényleg szüksége van s viszont, ha minden utat elzár is, azt az idegen gabonát, melyre szüksége van, mégis csak be kell hoznia valahogy, mert 9 millió német ember nem maradhat táplálék nélkül.

Idegen gabonának kellenél nagyobb mértékben való beözönlésétől sehol sem lehet tartani. Hibás számítás nyomán helyenkint elkövetetheti a kereskedelem azt a halfogást, hogy kellenél többet hoz be,; de ennek a hibának meg is fizeti az árát keservesen ő maga s azontul osztozkodni fog tőle. De az idegen gabonának árcsökkenő hatása is kudarcot vall a gyakorlatban. Tényleg úgy áll a dolog, hogy azokon a távoleső német piacokon, ahova az idegen gabona el sem jut, olcsóbbak az árak, mint a viziutak mentén. A forgalmi gőcpontokon. Ami pedig a német viziutak forgalmát illeti, azok az idegen áruk, melyeknek beözönlésétől fél a német mezőgazdaság (gabona, len, kender, olajmagvak, szalma, széna, burgonya, gyümölcs, zöldség, pálinka, czukor, előállat, gyapju, turfa), 819 millió, azon áruk ellenben, melyeknek olcsó szállítására közvetlenül a nemzetgazdaságnak válik javára (műtrágya, csontszén, csontliszt, vas, mezőgazdasági gépek, kőolaj, kő- és barnaszén) 1795 tonnakilométert végeztek keleti Poroszország viziutain, melyek eminenter mezőgazdaságot üző vidékeket szelnek át.

Ha pedig több mint kétszerannyi hasznos árut szállít a viziut a mezőgazdaságnak, akkor bőségesen kárpótolja is olcsó közsénnel, olcsó műtrágyával és általában az olcsó szállítás nagy előnyeivel, melyekre épen a mezőgazdaságnak van legnagyobb szüksége, hogy a világversenyben helyt állhasson.

Nyilvánvaló ezekből, hogy a német agrároknak a viziutak építésével szemben való állásfoglalását a jelzett aggodalmak nem igazolják eléggé; de magatartásukat azért meg tudjuk érteni, ha jelzem, hogy Németországban a földmiveléssel foglalkozók száma 1882-től 1895-ig 0.8%-kal csökkent, ellenben a kereskedelem és iparral foglalkozók száma 29%-kal

emelkedett s az 1895. évi népszámlálás szerint 52 millió német között csak 21 millió a földmives, ellenben 26 millió a kereskedő és iparos.

A mezőgazdasági termelés elégtelensége folytán Ausztriában is majdnem egészen hasonló a viszonyok. Ausztria is abban a kényyszerhelyzetben van, hogy a hiány fedezésére 310 millió korona értékű magyar gabonát és lisztet vigyen be és fogyasztsa el évenként. A vámterület közössége utalja arra, hogy tőlünk szerezzék be szükségletét s kiépítendő vízut-hálózatától reményli, hogy amennyiben Gácsország termelése fokozható, a szükséglet egy részét lengyel gabonával fogja fedezni, amennyiben pedig a vámközösség megszűnne, az aldunai, délorszországi és az amerikai gabonának nyithat olcsó utat. Az osztrák gazdák, ép úgy mint a németek, attól tartanak, hogy az olcsó uton beözönlő idegen gabona le fogja szorítani az osztrák gabona árát s ha ez az aggodalmuk alaptalan is a magyar gabonával szemben, melyet olcsóbban mint ők, mi sem termelhetünk, — nagyon indokolt az aldunai, délorszországi és amerikai gabonával szemben a vámközösség megszűnésének esetére.

Jeleztük már előző közleményeinkben, hogy ezen aggodalmak eloszlatására fölvetik pótlólag az összes folyószabályozásokat és azt a fontos rendelkezést, melyek szerint a mesterséges vízutakon szedendő díjak és illetékek a hazai termelés érdekeire való figyelemmel szabályozandók, ami módot nyújt az idegen gabona, tehát a magyar gabona szállítását is megdrágítani. Az osztrák mezőgazdák aggályai tehát megszűntek; nem szűntek meg azonban a mieink; mert előttünk kétségtelennek látszik, hogy minél inkább meg fogják könnyíteni az új vízutak a műtrágya és egyéb mezőgazdasági kellékek olcsó szállításával Ausztriában a mezőgazdasági termelés fokozódását, annál kevésbé fog reánk szorulni az osztrák fogyasztás s annál inkább csökkenni fog kivitelünk az osztrák tartományokba. Megakadályozni ezt nincs módunkban. Az adott helyzet jövőbeli feladatokat állít elénk s ezekkel a feladatokkal kell immár foglalkoznunk. *Krisztinkovich Ede.*

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének közgyűlése.

(Budapest, 1901. június 27.)

A Gazdák Biztosító Szövetkezeté folyó hó 27-én 4 órakor tartotta első rendes évi közgyűlését gróf *Zelenski* Róbert elnökle alatt a Szövetkezet Mária-Valéria-utcai helyiségében.

Gróf *Zelenski* Róbert rövid megnyitó beszéde s a határozatképesség konstatálása után *Nerei* Ödön igazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését a Szövetkezet működéséről.

A jelentés szerint a Szövetkezet működését 1900. év május havában kezdette meg, mely kezdetben üzletszerző képviselők létesítése és ügynökségek felállításából állott. Mai napig 1114 képviselőt szerveztetett, nagyjából a vidéki gazdasági egyesületek s szövetkezetek bevonásával. A jégbiztosítást csak a folyó évben kezdte meg a Szövetkezet s ezen üzletágban sok új, hazánkban s részben külföldön is még alkalmazást nem nyert elvet vezetett be a szövetkezet igazgatósága, hogy az alapszabályok azon kívánságának, hogy csak valódi kár fizetessék és az üzlet lebonyolítása olcsóbbá tétessék, megfeleljen. A szövetkezet egy év lefolyása alatt 248,061 korona díjra tett szert, ami a szolid továbbfejlődésre a kellő támpontot megadja. Végül kiemeli a jelentés, hogy a szövetkezet a jövőben a tűz- és jégbiztosítási ágak mellett az életbiztosítási ág felvétele előmunkáival is foglalkozik.

Az igazgatóság jelentéséhez *Mesko* László szólott elsőül. Szóla az általa képviselt érdekesség részéről a jelentést azzal az elismeréssel veszi tudomásul, melyet a jól teljesített kötelesség érzete méltán meg is érdemelhet.

Arra nézve kér tájékoztatást, hogy az igazgatóság igénybe vette-e az alakuló közgyűlés azon felhatalmazását, hogy a kereskedelmi és váltótörvénysszék által, valamint a viszontbiztosító társulatok által esetleg kívánt módosításokat keresztül vezetheti az alapszabályokon. Az életbiztosítási ágazat felvételére nézve, miután az alapszabályok szerint ez csak közgyűlési határozat és az alapszabályok megfelelő módosítása mellett eszközölhető, megnyugtatót kér arra nézve, hogy az igazgatóság a biztosítási üzlet-e kiterjesztését ily értelemben kontemplálja-e.

Báró *Brauncker* Lamoral megjegyzi, hogy a törvénysszék által kívánt módosítások csekély jelentőségűek, melyek a szövetkezet céljait és rendszerét nem érintik s csak formai kérdésekre szorítkoznak. Az életbiztosítási osztály bevezetésére nézve előadja, hogy az igazgatóság a tárgyalásokat és előmunkálatokat folyamatba tette és ha a dolog a megvalósulás stádiumához közeledik az igazgatóság kötelességének tartja rendkívüli közgyűlésnek előterjesztést tenni.

Rainprecht Antal fejezte ki ezután elismerését az igazgatóságnak a szövetkezet helyes irányu vezetéseért. Fő óhaja szólónak a szövetkezet boldogulása, mely egyúttal a gazdaságszadalm érdeke is, de nem ért egyet az igazgatóság jelentésével az életbiztosítási ág bevezetése tekintetében, mert míg a szövetkezet a tűz- és jégbiztosítási ágakban, melyre tulajdonképen alakult, nagyobb eredményeket el nem ér, az életbiztosítási ágnek a szövetkezet üzletkörébe való felvételét szölo helyesnek nem tartja.

A másik, a mit felhozni kíván, a szövetkezet megerősödésére konszolidációjára vonatkozik. A szövetkezet kint a vidéken nem találkozik azzal a támogatással, melyet megérdemelne még oly egyének részéről sem, kiknek erkölcsi kötelessége volna a szövetkezet támogatása. Szölo *szívvel és megütközéssel tapasztalta, hogy éppen azok, akik a szövetkezet támogatására hivatottak, kint a vidéken, a szövetkezetekért semmit sem tesznek, sőt ellenkezőleg kétkedve fogadják a szövetkezet működését és a kezdetnél a bizalmatlanság gyanuját hintik el. Erre szölo egész férfias nyíltsággal figyelmezteti a közgyűlést s kívánatosnak tartja, hogy a nagy- és középirtokos, valamint a bérlőosztály és kibirtokosok is bevonassanak a szövetkezetbe, melynek céljai tiszták, humanusak és kézzelfoghatók. Szerinte minél tágabb körben kellene a szövetkezet céljait és szervezetét ismertetni, szemben a konkurrens társaságok által terjesztett s a gazdaközönseget felrevezető téves állításokkal.*

Rubinek Gyula reflektál előtte szölo megjegyzéseire s az életbiztosítási osztály bevezetésével az igazgatóság a tűz- és jégbiztosítást is szélesebb alapokra fektetheti. Az életbiztosítási üzletágnál feltétlen biztonssággal ki van zárva a veszteség s ennek bevezetését indokolja az is, hogy e révén intelligensabb, ambiciozusabb elemet kap a szövetkezet az ügynökségben, melyek három üzletágban dolgozva, nagyobb kedvvel állanak a szövetkezet szolgálatába.

Az igazgatóság a szövetkezet céljainak fejlesztése tekintetében minden tőle telhetőt megtett s dacára, hogy oly időben alakult meg, midőn a tűz és jégüzlet már azon évre be volt fejezve, tisztességes díjbevételt ért el eddig is. Az igazgatóságnak az a kérése a tagokhoz, hogy a *Rainprecht* által hangoztatott szellemben a szövetkezet érdekeit saját működési körükben a gazdasági egyesület és szövetkezetekben s a társadalmi megnyilatkozás minden terén ugyanazon lelkesedéssel ajánlják a gazdaközönseggnek.

A közgyűlés ezután az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadta, s hozzájárult ahhoz a javaslatához is, hogy a szövetkezet ezéjge német, angol és francia nyelven is jegyeztessék s ez irányban az alapszabályok 2-ik szakaszát módosítja.

A lemondás folytán megüresedett két felügyelő-bizottsági tagsági helyre a közgyűlés titkos szavazás útján gróf *Almássy* Imre és báró *Gerliczy* Ferenczet választotta meg 246 szavazattal.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
OMGE. közleményei.	1043
Gabonakiviteli kedvezmények és az örlési forgalom Németországban.	1044
A vízutak kérdése.	1048
Állattenyésztés.	
Hísóállatkiallítás Berlinben.	1045
Dohánytermesztés.	
A párisi kiállítás dohányjai és dohánygyártmányai.	1046
Szölőszet, kertészet.	
Ribizkebokor készítése.	1047
A szölo téli eltartása és egyebek.	1047
Levelszekrény.	1048
Vegyések.	1049
Kereskedelem, tőzsde.	1051
Szerkesztői híretek.	1052

Kinevezés. A m. kir. földmivélésügyi miniszter a m. kir. növénytermesztési kísérleti állomáshoz dr. *Sigmond* Elek kir. vegyész a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába sorolt vegyészszé nevezte ki.

Halálozás. *Göszy* László volt országgyűlési képviselő f. hó 21-én életének 54-ik évében hosszas szenvedés után Alsó-Henesén elhunyt.

Aratógép-bemutató. A felvidéki kezezőtlen munkáviszonyok hovatovább arra kényszerítik a Felvidék gazdáit, hogy az aratói munkálatokat gépek segítségével végeztessék. Megösmertetendő a különböző szerkezetű aratógépeket, a Liptóvármegyei gazdasági egyesület a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségével karöltve ez év folyamán egy nagyszabású aratógép-bemutató rendezését vette tervbe, melyet szeptember hó 1-én fognak megtartani Liptó-Szent-Miklóson. Az aratógép-bemutató előkészítő munkálatainak s részleteinek megállapítása céljából a rendező egyesület értekezletet tartottak tegnap Liptó-Szent-Miklóson, *Andaházy* Géza elnökle alatt. Az OMGE. képviselőjében *Jeszenszky* Pál titkár terjesztette elő a részletes programot, amelynek értelmében aratógépeken kívül burgonyamivelőgépek is fognak próbákat rendezni.

Felhívás biztosításra. A biztosító-társulatoknak most van a szüretjük. Nagy buzgalmat fejtenek ki a reklám kifejtésében, minek nem utolsó eszközei a gazdasági egyesületek. Különösen az utóbbi időben ismét kiváló súlyt kezdenek helyezni az erkölcsi támogatásra, amelynek anyagi rekonstrukcióját ugyancsak a minimumra csökkentették a szerződéses megállapodások megkerülésével, amit az egyesületi laza ellenőrzés felette megkönnyített. Egy ily biztosítási reklám került a kezünbe a napokban, melyet a Barsmegyei gazdasági egyesület küld szét az egyesület tagjainak az Első Magyar érdekében. Tudjuk, hogy az egyesület erre szerződéses megállapodás kötelezi, de arra talán mégsem, hogy az Első Magyar vezetőségét ugy állítsa oda a gazdaközönseggel élé, mely a gazdakkal érez és a gazdakkal együtt dolgozik. Ha ez így volna, akkor a Gazdák Biztosító Szövetkezeté megalakítását az ország gazdaközönseggének színe-java nem támogatta és sürgette volna s maga a Barsmegyei gazdasági egyesület május havi közgyűlése sem határozott volna olykép, hogy az Első Magyarral kötött szerződése lejártával a "Gazdák Biztosító Szövetkezeté" erkölcsi támogatását tartja szükségesnek.

A magyar királyi gyapjuminósító intézet és gazdasági tanintézetek. Annak öröndetes bizonyosságául, hogy gazdasági tanintézetek tanárai a gyapjüismeret elméleti és gyakorlati fontosságát mennyire méltatják, e hóban már két tanintézet látogatta meg Darányi miniszternek eme nagyszerű intézményét. A deb-

reczeni m. kir. gazdasági tanintézet 27 hallgatója dr. Müller Ottó, dr. Nyiredy Jenő, ifj. Sporzon Pál és Ferenczy Ferencz tanárok vezetésével, a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet 17 hallgatója pedig Szentkirályi Ákos igazgató, Szecsey István, dr. Baintner Ferencz, Kleinkauf György és Ritter Gusztáv tanárok vezetésével behatóan tekintették meg ezen intézet berendezéseit. Gyakorlati gazdáinknak is, kik a jövő heti gyapjuaukcziókra Budapestre felrúdnak, melegen ajánljuk, hogy tekintsék meg az intézetet, hol a legszivesebb fogadtatásban részesülnek és minden kérdésben, mely a gyapjuszakba vág, utbaigazítást és tanácsot nyernek.

A budapesti kereskedelmi kamara és a lóheremagaukcziók. Másodízben ment fel immár a kereskedelemügyi miniszterhez a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, illetőleg az „OMGE.” kérelme az iránt, adná meg az engedélyt heremag-aukcziók rendezésére. Első ízben a miniszter a budapesti kamara véleményére elutasította a kérelmet, indokul azt hozván fel, hogy aukcziót kizárólagossági joggal engedélyezni lehetetlen, mert ez a kereskedelemben oly fontos szabadderseny elvének mond ellent. Erre az „OMGE.” közigazgatási szakosztálya 1900 november 20-án tartott gyűlésében kimondta, hogy újból felkéri a minisztert, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének a bemutatott szervezeti szabályzat alapján nem kizárólagossági joggal engedélyezze a heremag-aukcziók rendezését. A felfolyamodás megtörtént és persze ez is a kereskedelmi kamara latba vágó véleményére lett bizva, amely a napokban tartotta meg szakértekezletét s hogy tradícionális elveitől el ne térjen, természetesen, megint állást foglalt a heremag-aukcziók ellen. Mintha tőle egyebet lehetett volna várni? Megszoktuk már azt, hogy ez a kamara a szövetkezetek esküdt ellensége. Volt alkalmunk több olyan felterjesztéséről, véleményéről hirt adunk, a melyek imponzánsan hosszu lére eresztett következtetéseivel hű tanácsadójaként szerepeltek a kereskedelemügyi miniszternek. Azon csodálkozunk csak, hogy azokat odafent akceptálják is. Mert nézzük csak, a kamara legújabb jeremiádját. Nagyon érdekes. Nem a kereskedők érdekeinek csorbításáról beszél — ha a heremag-aukcziók engedélyeztetnének — a kikét képvisel, hanem a gazdákra nézve látna ezt hátrányosnak a termelők, akik kéri ezt. Hát nem furcsa ez? Azután azt mondja, folyton a már letárgyalt kizárólagossági jogon nyargalva, hogy a már decentralizált heremagkereskedelemben nincs szüksége az aukczió cenzuralizált intézményére. Elmondja, hogy az aukczióknak nincs célja, se haszna, se jövője, nem érne semmit s már-már elhiszszük ezt neki, a mikor egyszerre csak rátér arra, hogy bizony versenyt támasztana egy erős szövetkezet szervezetében az aukcziók rendezése. Így czáfolja meg önmagát. Sokkal jobban tette volna a kamara, ha elmondja, hogy az aukcziók a termelőnek eladandó heremagjáért nagyobb árt biztosítanak, hogy biztos és tisztességes piacot teremtettek volna úgy az eladó, mint a vevő részére és hogy elősegítette volna a heremagnak úgy a hazai, mint a külföldi forgalmat s ezért nem

kell engedélyezni azt, akkor legalább egyenesen bevallott álláspontját tudtuk volna meg, de így kerülgetve s hosszadalmasan elmondva amit akar, tisztán a rosszakarat színezetét adja véleményadásának.

Tenyészállat-díjazások. Békés vármegye gazdasági egylete és Lótenyészbizottmánya által június 23-án Békésen rendezett tenyészló és csikó-díjazásra a vármegyéből 42 lótulajdonos 132 db lovat és csikót hozott fel, melyből 38 db fias anyakancza, 24 db 3-4 éves kancza-csikó és 32 db 2-3 éves méncsikó volt. A kiállítás igen szépen sikerült, sok szép és jó ló lett felvezetve. Díjaztatott 15 db kancza fiával; arany-, ezüst és bronzéremmel és oklevéllel a gazdasági egylet és pénzdíjjal a földmívelésügyi miniszter támogatása folytán a lótenyészbizottmány részéről. Díjaztatott még 8 db 3-4 éves kanczacsikó, továbbá 4 db 2-3 éves méncsikó, részint pénzbeli jutalommal, részint ezüst és bronzéremmel és oklevelekkel. Pest vármegye gazdasági egyesülete Pilis-Vörösvárt június hó 29-én eszközli az évenként szokásos szarvasmarhatenyésztési jutalomdíjkiosztásokat. Díjazni fognak szimmenthali jellegű jó tenyészképeséget ígérő teheneket és üszöket, pénzdíjat azonban csak kistenyészők kaphatnak. A díjazásra megjelenik Darányi Ignác földmívelési miniszter is. Az OMGE.-t Rubinek Gyula titkár képviseli.

Turóc vármegye állattenyésztése a pinzgau faj meghonosítása következtében gyors fejlődésnek indult. Az eredmény bemutatása céljából a gazdasági egyesület a folyó évben két helyen tart díjazással egybekötött állatkiállítást; mely célra az egyesület a földmívelési minisztertől 600 korona subvenciót kapott. Az első kiállítás Stubnya fűrdön július hó 7-én lesz megtartva, a második Turóc-Szt-Mártonban később meghatározandó időben, a szarvasmarhának a legelőről való behajtása után fog megtartatni. A kiállításon csakis tisztavérű és sikerült keresztezésű pinzgau állatok lesznek díjazva.

Ösztöndíjak az állatorvosi főiskolán. A budapesti m. kir. állatorvosi főiskolára a jövő 1901-1902. tanévtől kezdve kizárólag gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján történhetik a beiratkozás. Az állatorvosi tanfolyam 8 félévig tart, de m. óvári gazdasági akadémia, szintugy a gazdasági tanintézetek hallgatói, ha érettségi bizonyítványuk is van, a tanfolyamot hat félév alatt végezhetik.

Jó osztályzatu érettségi bizonyítvány alapján beiratkozó hallgatók számára évi 600 koronás ösztöndíjak vannak nagyobb számban rendszeresítve, tiszta jeles osztályzatu bizonyítvánnyal bíró hallgatók pedig esetleg 800 koronás ösztöndíjban is részesülhetnek. Folyamodványok ösztöndíjakért a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez czimezve és az érettségi bizonyítvány másolatával, valamint vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelve, lehetőleg f. évi július hó közepéig nyújtandók be az állatorvosi főiskola rektori hivatalához.

Magyar Thomassalak. 17-20% összphosphors., ebből kb. 80% citromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kilogrammos ingyen-zsákban legolcsóbban ajánl a kartellen kívül álló Sátorgyárok központi irodája: Budapest, IX., Dandár-utca 25.

A es. kir. Adria biztosító társulat üzleti jelentése, amelyet folyó év május 2-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazza: Az életbiztosítási ágban 40.545.181 korona tőkéről és 74.506 korona járadékáról szóló 7156 ajánlat volt elintézendő, melyre nézve 35.434.510 korona tőke és 71.745 korona járadékösszegegről szóló 6241 biztosítási kötvény állítatott ki. A biztosítások átlaga az év végével meghaladta a 220 millió koronát tőkebiztosítékokban és 578.859 koronát járadékbiztosításokban, minél fogva a tőkebiztosításoknál 15.669.569 korona tiszta szaporodás mutatkozott. Díjakban bevétellett 9.222.588-60 korona. Halálesetek utáni, valamint a biztosítottak életbenlétekor esedékes fizetések 4.740.475-82 koronát tettek, ki, ezenkívül függőben maradt károkért 688.492-02 korona helyzetett tartalékba. A kamatláb esőkkenésére összegyűjtött és maig 400.000 koronát tevő pótdíjtartalékhoz további 200.000 korona utaltatott és így az életbiztosítási osztály díjtartalékai és a díjtávtelek 58.157.391-79 koronára rúgnak. — Az elemi (tűz- és szállítmány-) biztosítási ágazatok díjbevételei 18.362.458-92 koronára rúgnak. Visszbiztosításokért pedig 8.308.209-05 korona lón kifizetve és a kárfizetések a visszbiztosítási részek levonásával 6.608.624-20 koronát vettek igénybe; ezenkívül a függőben maradt károkra 1.222.306-45 korona helyzetett tartalékba. — A díjtartalékok mind a két ágban 10.603.546-88 koronára rúgnak. A tűzbiztosítási üzlet a múlt évben is kedvezőtlenül folyt le, és ha az összeredmény még is kielégítő, úgy az főleg az életbiztosítási üzlet kedvező lefolyásának, valamint a jelentékeny összegre felszaporodott nyereségtartalékból származó jövedelmeknek köszönhető. A kamatesőkkenési pótdíjtartaléknak 200.000 koronával való már említett dotálása után, a múlt évi 14.698-07 koronát tevő átvitel hozásatolásával 862.149-23 koronára rugó nyereség maradt, melyből részvényenként 160 korona osztalék kerül felosztásra.

A társulat tartalékai kerek 67 millió koronára rúgnak és pedig a díjtartalékok (saját számlára t. i. a visszbiztosítások levonása után) 59.755.468 koronát, a nyereség tartalékok 6.431.931 koronát és az árfolyam-ingadozások tartalékok (az utolsó két évben az értékpapirokban beállott jelentékeny értékesőkkenés levonása után) 677.094 koronát tesznek ki.

Állást kereső földmivesiskolai tanulók. A szentimrei m. kir. földmivesiskolát (Somogy megye, u. p. Kadarkut) jó sikerrel végezve, több nős és nőtelen, részben katonai kötelezettségének is eleget tett erélyes, szorgalmas és szerényigényű egyén hagyja el, kik kulsári, munkafelügyelői, bérésgazdai esetleg kis gazdaságokban önálló állást óhajtanának elnyerni. Szives megkeresésre, melyben az állással egybekötött javadalmazás közlése is kéri, az ajánlatot készségesen megteszi az igazgatóság.

Uj gyorsvonati összeköttetések. Budapest—Grác és Budapest—Berlin között. F. évi május hó 1-től kezdve a következő igen jó gyorsvonatok helyzetettek forgalomba, és pedig:

Budapest—Grác között:

Budapest keleti p. u. ind.	7 óra 30 p. reg.
Győr	10 " 20 " d. e.
Szombathely	12 " 42 " d. u.
Fehring	2 " 01 " " "
Grác déli vasut.	3 " 46 " " "
" " " " ind.	1 " 15 " " "
Fehring	3 " 00 " " "
Szombathely	4 " 31 " " "
Győr	6 " 58 " este
Budapest keleti p. u. érk.	9 " 45 " "

MAUTHNER ÖDÖN es. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz., VI., Andrassy-ut 23. sz.

VESZ: homok (szöszös) bükkönyt (Vicia Villosa) őszi borsót, őszi bükkönyt, biborherét, tavaszi repczét, őszi repczét, (káposzta-repczét).

E vonatok Budapest—Fehringközötti étköz-
kocsival járnak.

Budapest—Berlin között:

Budapest nyugoti p. u. ind.	6 óra 15 p. este
Galánta	8 " 51 " "
Zsolna	érek 12 " 13 " éjjel
Boroszló	5 " 56 " regg.
Berlin-Friedrichstrasse	11 " 19 " d. e.
" ind.	4 " 25 " d. u.
Boroszló	9 " 57 " este
Zsolna	3 " 45 " éjjel
Galánta	7 " 05 " regg.
Budapest nyugoti p. u. érk.	9 " 45 " d. e.

NYILTTÉR.*)

Szuperfoszfátot,

kénsavas-kálit, kénsavas-ammonit,

Kovavas-kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot,

Kainitot,

40%-OS kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert
kötőminőségben legolcsóbban szállít

"HUNGÁRIA"

műtrágya, kénsav és vegyi ipar rész-
vénytársaság
BUDAPEST,
V. ker., Fürdő-utca 8. szám.

1900. évi forgalom: 26000 zsák.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek idei első sorozata
f. é. Julius hó 3., 4., 5. és 6-án
tartatik meg.

Az aukeziókra felküldött és Gyapjuárve-
résí vállalat Budapest, Dunaparti
teherpályaudvar* címzett gyapjuküde-
mények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen
raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. s TÁRSA,**

BUDAPEST, V., Erzsébet-Nr 13.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal fele-
lősséget a szerkesztőség.

Megjelent az „Országos Magyar Gazda-
sági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom
Üzleti berendezése a „Köztelek” szerkesztősége*
által kitüntetett pályamű. Kéttábla hat ábrával.
Írta: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes
uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és
az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó
részletes adatok ismertetése. 104 oldalas esinos
könyv ára portómentes megküldéssel: 55
krayczár. Megrendelések a kiadóhivatalba
intézendők.

KERESKEDELEM, TÓZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(Guttman és Wahl budapesti termény-
bizományi czég jelentése.)

**Napijelentés a gabonauzletről.
1901. június 28.**

Az országban ezidőszent már nagyban folynak
az aratási munkálatok, természetesen tehát, hogy a gabona-
tőzsdén esend urakodók; mindenki virágzó álláspontra
helyezkedik, s mindenfelé várják az aratás tényleges
eredményét.

Készbuza ma jó kínálat, de a malnok teljesen
tartózkodó vételkedve mellett esendes irányzatot követ;
elkelt összesen körülbelül 3000 mm. készru, alig
tartott áron.

Mai eladások:

Buza:

Tiszavidéki:			
100 mmáza 78 ^o kg.	16.00	korona	3 óra.
100 " 78 " "	16.60	"	"
100 " 78 " "	16.40	"	"
Pestmegyei:			
100 " 77 " "	15.80	"	"
600 mmáza 78 ^o kg.	16.10	korona	3 óra.
Tolnai:			
100 " 76 " "	15.70	"	"
100 " 75 ^o " "	15.70	"	"
Bácskai:			
1000 " 76 " "	16.20	"	"

(Az árak 50 kg-ként koronaértékben értendők.)

Rozs üzletlen, az irányzat esőkkenő árak mellett
esendes. Helyben és helybeli egyenértékben 24.50 koro-
nára jegyzünk. Eladott újracs július-augusztus-szeptem-
beri szállításra, pestmegyei áru 13.50 koronás árban
budapesti egyenértékben.

Takarmánypörpában gyenge a kínálat, a hangulat
jól tartott árak mellett szilárd. Helyben 13.40 koronát,
jobb áruért 13.60 koronát jegyzünk.

Zabban változatlan árak mellett nyugodt az
irányzat. Minőség szerint helyben 16.—koronára fizetnek.

Tengeri változatlanul esendes, alig van valami
üzlet. Áronnali szállításra 10.70 koronát jegyzünk bud-
apesti egyenértékben, míg Kőbányán 10.90 koronát
fizetnek.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten az üzletmenet gyerebb
vált és főleg csak elosztásosban letesíttek nagyobb
üzletek, finomított szesz csak kisebb tételben kelt
változatlan áron.

Vidéki finomítógyárak részéről finomított szesz
adózva 114 koronára, adózatlanul szabadraktarra szál-
lításra 44 kor. kelt el ab állomás és júliusi szállításra.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens
nyerszesz gyereen volt ajánlva és a kinnalt tételék
39.50—40.—koronára találtak vevőre. Finomított szesz
mezőgazdasági szeszgyáraktól adózva 114.50 korona,
adózatlanul 44—44.50 koronára kelt.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 42.—
42.50 K.

Bécsi jegyzés 40.40—40.60 korona kontingens
nyersszeszért.

Prágai jegyzés 110.50— korona adózott és
37.50— korona adózatlan szeszért.

Triestri jegyzés 16.50— korona kiviteli
szeszért, 90% hektoliterje.

Kivételre néhány kocsi rakomány finomított szeszt
vásároltak, mely Liszkübb és Saloniqne felé lett
szállítva.

Budapesti heti jegyzés: nagyban kicsinyben
korona korona

Finomított szesz	116.25—116.50	117.50—118.50
Élesztőszesz	117.—117.50	118.—119.—
Nyersszesz adózva	114.—114.50	115.50—116.50
Denaturált szesz	34.—35.—	35.50—36.—

Az árak 10,000 literfokenként hordó nélkül bér-
mentve, budapesti vasútfőállomáshoz szállítva; készpénz
fizetés mellett értendők.

Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása.)

Külföldről beérkező jelentések szerint a zöldtakar-
mány első kaszálása vajmi kevés hozamot adott, a
különbön rendkívül bőtermő vidékeken alig takarított
be egy harmada ama mennyiségnek, mint rendes évek
ben szokott lenni. Eme jelentés hitelességére vall ama
körülmény, hogy őszi vetéshez szükséges magvakra,
különösen őszi búkköny és őszi borsó igen élénk érdeklő-
dés mutatkozik. Bihorhercegnag Francia- és Olaszország-
ból elfogadható áron ajánlatok, belföldi termelők is
kínálnak már ilyen, hiteles adatok azonban még eddig
hiányoznak az új termést illetőleg. Zöldtakarmányozás
cikkekben máharmag és eslibeharmag erősen keresetelt,
szintury tolvörpamag is. Luczernamag kisebb tételék-
ben kelt.

A kassai m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás.

1901. évi január 1-től a mai napig az alant meg-
nevezett magkereskedőknél a következő vetőmagmennyi-
ségeket ólomzárolta:

Ólomzáróltató fél	Ólomzáróltatott		
	Luczerna	Lóhere	Összesen
m ² termáza			
Adriányi és Markó, Kassa	4	193	197
Blau testvérek, Beregszász	8	81	89
Fried és Kornach, Beregszász	—	24	24
Glatler és Grossmann, Miskolcz	30	411	441
Klein József és Testv. M. Vasárhefy	56	1978	2034
Hj. Kohn Ignác, Miskolcz	3	46	49
Reichard Mór és Fla. S.-A.-Ujhely	—	62	62
Rockenstein Adolf, Kassa	15	99	114
Schwarz Ede, Miskolcz	10	169	179
Weidlich Pál, Miskolcz	9	38	47
Összesen	135	3101	3236

Kassa, 1901. évi június hó 8-án.

Kassai m. kir. állami
vetőmagvizsgáló állomás
Gerlóczy Géza tanár,
az állomás vezetője.

*) A hazai mezőgazdaságra káros amerikai here-
gle magvakat nem ólomzárolja.

**Hedrich és Strass „Királymalom” üzleti tudó-
sítása a „Köztelek” részére, 1901. június 28 an.**

Rozsliszti						
Szám:	0	O/L	I.	WR.	II.	II/B III.
Ar: Kor.	24.55	23.80	23.—	22.50	21.30	18.80 16.30
Köleskáaa:						
Szám	0	1	2	3	4	
Ar: Kor.	25.—	24.—	23.—	22.—	20.50	
Kukoriczadara: finom (potenta) közép goromba						
Kor.	17.—	20.—	20.—			
Rizstakarmányliszt Királyalmi dereze Takarmánydara						
10.— K.	10.80 K.	9.90 K.				

Rozskorpa
9.70
Áraink 100 kg-ként, helyben, cegysúly tisztasúly
nak véve, zsákkal együtt értendők.

Az Erzsébet-Gőzmalom-Társaság üzleti tudósi-
tása a „Köztelek” részére, Budapest, 1901. június 27-én.
Kötelezettség nélküli árak 100 kilónként, zsákosítul, ösz-
súlyt tiszta súlynak véve, a budapesti vasúti és hajó-
állomásokhoz szállítva:

buzaliszti:							
Sz:	0	1	2	3	4	5	6 7 7 1/2
Ar:	25.60	24.60	23.80	23.20	22.60	22.—	21.— 19.— 16.20
8-as takarmányliszt buzakorpa finom goromba							
	11.—					8.80	8.90

Lujza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek”
részére, Budapest, 1901. június 27-én. Netto-árak 100
kgként, Budapesten, cegysúly tisztasúlyként, zsákosítul.
Kötelezettség nélkül.

Rozslisztlárak:							
Szám:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6. 7.
Ar K:	25.60	24.60	23.60	23.—	22.60	22.10	21.10 19.20
7 1/2 8.							
17.— 16.90							
Korpa: F. G.							
Ar korona: 8.90 9.10							
Rozslisztlárak:							
	0	O/L	I.	FR.	II.	II/B.	III. Rkorpa
K:	25.20	24.20	23.60	23.10	22.10	19.80	16.80 —

Földbirtokosok, gazdák és raktár-vállalatok stb. figyelmébe.

Ausztria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézmény

ajánl igen csekély kölcsön díj mellett 96 □ mtr. és 48 □ mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

mezei termékek és vasuti waggonok betakarásához, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekerponyvákat**, miáltal saját ponyvák költséges beszerzése megtakaríttatik. Ugyszintén

zsákok is kölcsönöztetnek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szerezhették be új és használt

telített ponyvák,

valamint **szekerponyvák** 7 korona és 9 korona, **varrás nélkül** egy darabból **szőve csinált ponyvák** 16 korona, továbbá új és használt

zsákok minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Ócska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V. Arany-János-utca 12.

TELEFON.
35-92.

Sürgöny-czím:
Nagel Adolf, Budapest.

Tüskevár, 1901. május hó 31-én.

Tekintetes

Oberurseli motorgyár részv.-társaság fióküzletének

BÉCS,

VII., Lindengasse 1. szám.

Folyó hó 28-án kelt becses levélükre értesítjük, hogy az Önök által szállított 3 lóerejű „Gnom” petrolin-benzin-motort egy Umrath-féle tisztító esélőgéppel működésbe hozva, teljesen kiprobáltuk s annak eredményeként a következőket írhatjuk.

Összehasonlítva a „Gnom” motort egy gőzgéppel annak ellenében oly nagy előnyei vannak, hogy mindenki, ki már ily motort üzemben látott, gőzgépet nem fog venni;

1. a motort petrolinfogyasztása oly csekély, hogy óra és lóerőnként alig kerül 3—4 krajczárba, mi 10 órai munka alatt 90—1. 20 krajczárba jön.

2. Olajfogyasztása naponta alig 25 kr.

3. Kezelése gőzgéppel szemben oly mesés egyszerű, hogy igazán felülmulhatatlan, mert míg a gőzgépnél a gőz fejlesztéséhez előbb befűteni, s jó ideig várni kell míg a gép megindítható, addig a „Gnom” motor a lendkerék egyszeri megforgatása s a kompresszió emeltyű visszatolása elegendő a motor megindításához, mely alig tart egy percig, miután a motor villamos gyújtóval van ellátva.

4. A vízszállítás a motornál teljesen elesik, mert a motor hűtéséhez szükséges vízmennyiség oly csekély, hogy 30—40 liter víz egy egész napra elegendő, miután a víz, ha a gépet lehűtötte, visszafolyik az edénybe.

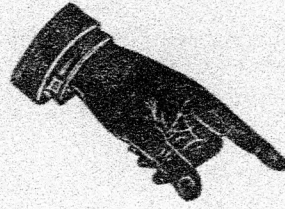
5. Gépész és fűtő szükségtelen, miután ezen motor engedély nélkül bárhol és bármikor felállítható, miután tűzveszély ki van zárva, s így mi a motornal még a szin alatt is dolgozhatunk, mely különösen esős időben megfizethetetlen.

6. A „Gnom” motor javítása, mely eddig nálunk még nem volt, véleményünk szerint oly csekély és egyszerű lehet, hogy azt minden lakatos könnyen elvégezheti.

Mindezek alapján a „Gnom” motort gazdátársainknak tiszta lelkiismerettel legjobban ajánlhatjuk, s a gyárnak szolid eljárásáért ugymint pontos kiszolgálásáért köszönetünket nyilvánítjuk s egyuttal felhatalmazzuk, hogy eme sorainkat belátásuk szerint felhasználhassák s vagyunk

4083

BORBÉLY FERENCZ Kovácsmester,
KOVÁCS FERENCZ gazdálkodó.

Importált eredeti
angol kosok

kaphatók:

PICK OSWALD-nál
BUDAPEST,

VIII., Külső-Kerepesti-ut 1. sz.

Magyar kir. államvasutak.
76289/901. sz. CV.

Hirdetmény.

Németalföld-osztrák-magyar vasuti kötelék.

(Új díjszabások életbeléptetése).

A fenti kötelék forgalomban f. évi június hó 1-én új árudíjszabások és pedig a II. rész 3. és 4. füzet lépnek életbe, melyek által az 1895. évi április hó 1-től érvényes hasonló díjszabások az azokhoz tartozó pótlékokkal együtt hatályon kívül helyeztetnek.

Az új díjszabások által előidézett díjdrágulások és forgalom korlátozások csak f. évi július hó 15-én lépnek életbe.

Az új díjszabások a részes vasutaknál megszerezhetők.

Budapest, 1901. május hó 21-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatója
a részes vasutak nevében is.

BECK és GERGELY

BUDAPEST, V. KER., VÁCZI-ÚT 12. SZ.

GAZDASÁGI GÉPEK

RUŠTON-GŐZGÉPELŐK

BENZIN-MOTOROK

GŐZGÉPEK

GŐZEKÉK

A legnagyobb kitüntetés, melyben valaha kiállított, a párisi világiállítás alkalmával a chicagói „Deering” aratógépgyárnak és közreműködőinek jutott osztályrészül, a mennyiben a francia kormány által adományozható legmagasabb kitüntetések közül a

„Deering” aratógépgyár

elnyerte a „Becsületrend” (Legion d'Honneur) **tiszti rendjelét,** ugyancsak a „Becsületrend” **lovagrendjelét,** a mezőgazdaság terén szerzett érdemek (Pour le mérite agricole) **két tiszti rendjelét,** a francia kormány **külön elismerő díszoklevelét,** ezenkívül a legnagyobb díjat, a **GRAND PRIX-t, hat aranyérmét, hat ezüstérmét és tizenegy bronzérmét.**

A Deering-gyár kiz. képviselője

PROPPER SAMU

Budapest, V., Váci-körút 52. szám.

ki állandóan nagy raktárt tart,
leszállított árak mellett,
„Deering”-féle **fűkaszaló-gépek,**
marokrakó aratógépek
és **kéveköto aratógépek,**
valamint egészen vasból és aczélból készült
szénagyűjtőgépekből.

— Árjegyzékekkel és előrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

A magyar kir. államvasutak gépgyárá-
nak lokomobil-cseplőgép és „Millennium”
aratógép gyártmányai a parisi nemzet-
közi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a
GRAND PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcseplő készleteit, szalmakazalozóit,
„Millennium”

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköttő aratogépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcseplőkész-
leteit, Sack-rendszerű, aczéllöntésű ekéfével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Magyar királyi államvasutak
budapesthalparti üzletvezetősége.
18300/1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Nagy-Szombat áltomásán lévő pályavendégülő
üzletre 1901. évi október hó 1-étől számított három évre ezennel nyilvános pályá-
zat hirdetik.

Az ezen üzletet bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyeg-
zett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat f. évi július hó 6-án
déli 12 óráig a m. 4. v. budapesthalparti üzletvezetőség általános osztályához a
következő megjelölés mellett nyújtsák be: „Ajánlat a nagy-szombati pályavendégülő
bérletére 18309/1901. számhoz”.

Az ajánlattevő köteles ugyanezen üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. é. július
hó 5-én déli 12 óráig bánatpénz fejében 800 koronát készpénzben vagy állami
letétre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön
borítékban beküldeni.

Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe.

A bánatpénzről nyert pénztári elismervény az ajánlatához nem csatolandó.

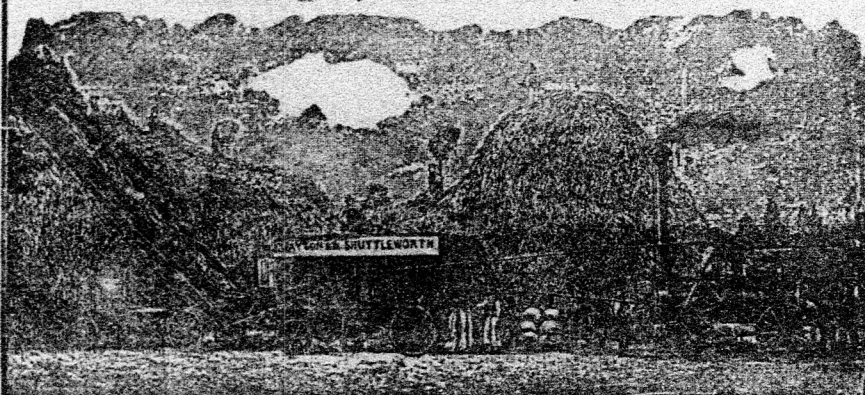
Tájékoztatóul közöljük, hogy az összes vendégülő üzlet ezéjaira szolgáló helyi-
ségek fűtéséről és világításáról a bérlet saját költségén maga tartozik gondoskodni,
de másrészt neki erre a célra készpénzfizetés mellett az intézet részéről évenként
110 köbméter tűzifa vagy ezzel egyenértékű szén és 450 kg. kőolaj kedvezményes
áron és megfelelő havi részletekben szolgáltatják ki.

Ezen bérletre vonatkozó részletes feltételek az alulírott üzletvezetőség forgalmi
és kereskedelmi osztályában (Teréz-körút 62. félemelet ajtó 12.) hétköznapon a
hivatalos órák alatt (reggel 8-tól délután 2-ig) megtekinthetők, miért is az ajánlat-
tevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magokra nézve egész
terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

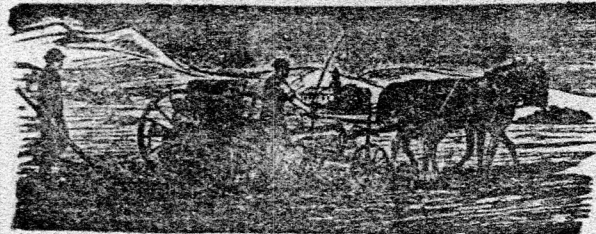
A magyar királyi államvasutak fentartja maguknak azon jogot, hogy az aján-
lattevők közül a megajánlott összegre való tekintet nélkül szabadon választhassanak.
Budapest, 1901. évi június hó.

Budapest halparti üzletvezetőség

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárok Budapest Váci-körút
63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2/3 egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-cseplőgépek, lóharc-cseplők, tisztító-resták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb szervetűgépek,
szecskaágók, répvágók,
kukoricza-morzsolók,
daráló, őrlő-malmok,
egyetemes aczéi-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes leírású katalógus
száma ingyen és térmentés
küldetnek.

Lincoln tőrzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cseplőgép-gyára.

2260. ad szám.

ÉRTESÍTÉS.

A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir.
katona-élelmező raktároknál és pedig: Pozsonyban
1901. évi július 11-én, Sopronban 1901. évi július
hó 8-án és Komáromban 1901. évi július 3-án dél-
előtt 10 órákor, az illető élelmezési kerületek szá-
mára 1901. évi szeptember 1-től 1902. évi augusztus
31-ig terjedő időre széna, alom- és ágyszalma, tűzifa
mint kőszén élelmezési szükséglet bérbeadása nyil-
ványos tárgyalásban fog biztosítottatni.

Az egyes cikkek és azoknak a különféle állományokban
való szükséglete az erre vonatkozó részletes 2260. ad számú tudó-
sításból észlelhetők, valamint minden ezen bérleti üzletre irányuló
feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katona-
élelmezési raktároknál meglévő feltételi füzetekből naponta a
hivatalos órák alatt kivehetők.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok a
bánatpénzzel együtt és egy időben a pozsonyi, komáromi és soproni
cs. és kir. katona-élelmező raktároknál a tárgyalási napon leg-
később délelőtt 10 óráig benyújtandók.

Kelt Pozsony, 1901. évi június hó 6-án.

Az 5. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

A nyitrai püspökségi uradalom

alant jelzett gazdaságaiban árverés útján eladatnak

Erdélyi Tordai fehér tinók

Pusztá-Vogyevad, vasutáll. N.-Kosztolány, jul. 1-én d. e. 9 óra

10 drb 4 éves
4 > 5 >

Összesen 14 drb

Radosnán, vasutállomás Pöstyén, július 1-én d. u. 2 óra

30 drb 2 éves
28 > 3 >
7 > 4 >

Összesen 65 drb

Lakácson, vasutáll. Elecske v. Üzbégh, július 2-én d. e. 9 óra

7 drb 2 éves
24 > 3 >
30 > 4 >

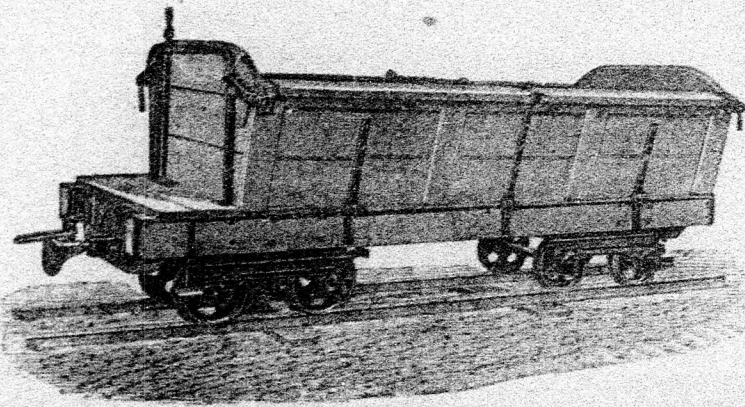
Összesen 61 drb

Előzetes bejelentés esetén a fentjelzett állomásokon fogatok-
ról gondoskodva lesz. Kérdésekre bővebb felvilágosítást ad Mo-
csonokon vasutállomás Tornócz

Számtartói hivatal.

ORENSTEIN és KOPPEL

mezei és iparvasutak gyára.

Iroda: BUDAPEST, Felső erdősor 24. szám.

Gyár: Szt.-Lőrincz nyaraló.

Szállítanak:

Teljes berendezésű mezőgazdasági vasutakat ló- és mozdony üzemre.

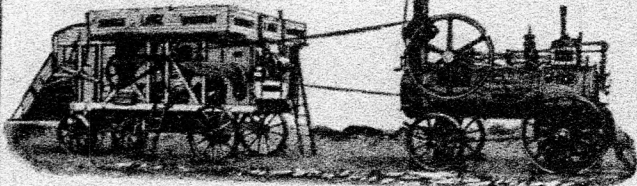
Allandóan raktáron tartanak használt, de teljesen üzemképes állapotban levő vasuti berendezéseket. Pályaberendezések, valamint kocsik és gőzmozdonyok bérbeadatnak.

Képes mintajegyzékkel és részletes költségvetéssel ingyen és bérmentve szolgálunk.

Lanz Henrik * Mannheim.

Németország legnagyobb és legjelentékenyebb gyára

gőzcséplőgépekben és lokomobilokban

Kétségkívül a jelenkor legtekélyesebb gépei, a legújabb javításokkal.

Magyarországi vezérképoiselet és raktár:

Dénes B., Budapest, VI Váci-körút 61.

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 3. sz.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezérképviseelője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),

„Martellin“ dohánytrágyát,

Eredeti stassfurti kálisók és kainitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS NY. KÖZ. RÓLAGOSÁK SZAG.
KRONOMÉTER és MŰ-ÓRAS
FELTALÁLÓJA * REMONTÖR
INDAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
KÉSZPÉNZÉRT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ARJEGYZÉK 2000ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Keresek egy 1000-1500 holdas

bérbirtokot,

hol elegendő gazdasági épületek vannak és mindenki lehet vetni. Lehetőleg vasutállomáshoz közel fekvő. A birtok tulajdonosa vagy tisztán szántóföldből álljon. Fentiek szerint keresek még egy

300-500 holdas

bérbirtokot is.

Ugyanők kizártnak. Szives megköszönés

Tenner Lipóthoz,
Orosházára intézendők. 4047

Szabadalmazott

kosárbetétek

gőzcséplőgépek számára, kaphatók a feltalálónál, teljes felelősség mellett, hogy tiszta cséplést lehet vele végezni a legrosszabb esetben is.

A kosárbetétek árai:

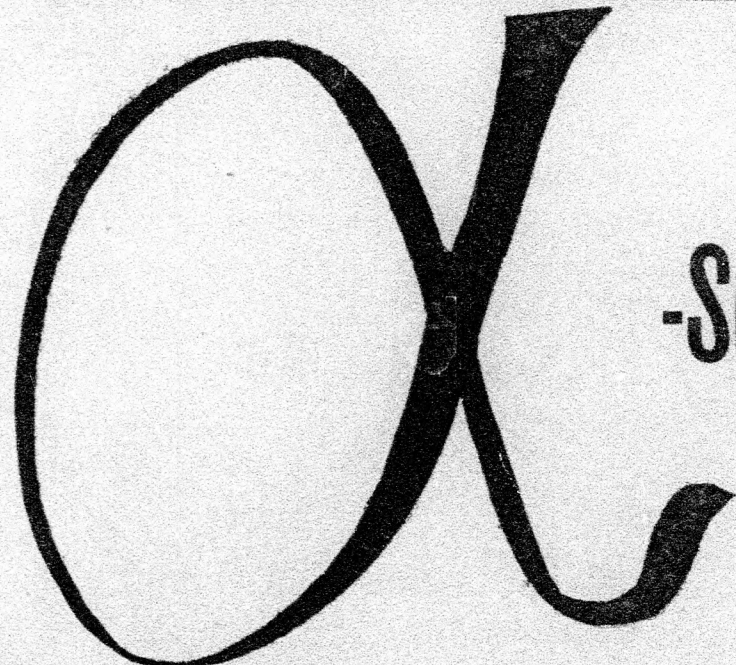
4 lóerőjű géphez 60 kor.

6 " " " 70 "

8 " " " 80 "

10 " " " 90 "

Megrendelés esetén a kosár szélességének mérete beküldendő. BAJZÁTH IGNÁCZ. Székelv. don.

Mindennemű tejgazdasági eszközt és gépet szállít, tejgazdasági telepeket és tejszövetkezeteket rendez be az

-Separator Részvény-Társaság

ezelőtt Pfanhauser A.

Budapest, V., Báthory-utca 4. szám.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett.
Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.
Azonnali készpénzszámolás.

Magyar Gazdák
Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOKÁBAN.

Sürgőnyozim: Aurora-Budapest.

Értékesítésre elfogad:

Husneműket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és ledolt állapotban, tojást, vajot, halat burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

1901. Temesvári kiállítás 1 arany-, 2 ezüst-, 1 bronzérem.
1901. Marosvásárhely, ekebemutató. 6 díszokmány és 1 érem.

Nyári évad.

Alakult 1856.

KÜHNE E.

Nyári évad.

Alakult 1856.

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN

ajánlja:

Legjobb kézi és lókapálókat, Töltőgépeket, Osborne-féle hirneves fűkaszalókat, aratógépeket és kévekötőket, szénagereblyéket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyozókat.

Főraktár:

BUDAPEST,

VI., Váci-körút 57/a.

Legújabb árjegyzék kívánatra ingyen.

SZIVATTYUK

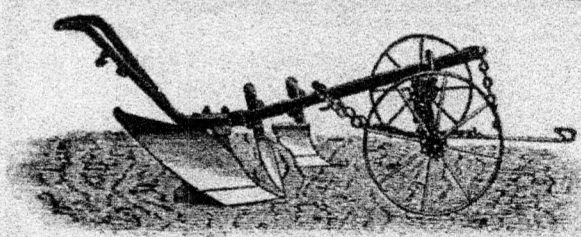
minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparczélókra.
Legjobb gummi- és kender-tömlők. Mindenféle csövek.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien, I. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű tízedes, százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélókra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek. Commandit-társaság szivattyu- és mérleggyártásra.

„ZALA DRILL“

Magyarország legjobb sorvetőgépeit, szabadalm. kiváltható kapacitásokkal.

Homokos talajhoz a „ZALA DRILL“ különösen e czélra készített és kitűnőnek bizonyult vető-sarukkal lesz ellátva.

PERFECTA merítőkorongos sorvetőgépeit leszállított áron.

PLANET rdz. egykerékű kézi kapát és töltőgépeit 20 korona árban.

HOLLINGSWORTH lógereblyéit legszilárdabb kivitelben.

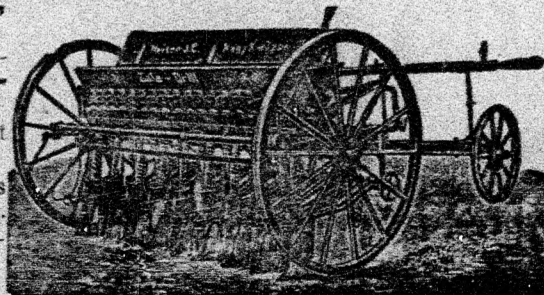
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára
NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja egyetemes egyes és kétvasú azélekéit legkiválóbb anyagból és legjobb kivitelben, az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas.

Gazdák figyelmébe ajánlom

az általam feltalált és készített új rendszerű szabadalmazott

terménytisztító rostáimat

Kitüntette: Az „O. M. G. E. által 1898. évben Szolnokon rendezett tisztítógép versenyen

I. díj, állami aranyéremmel.

Minden szemes termény súly és nagyság szerint szétválasztásához, heremagvak arankamenesítéséhez, vető magkészítéshez a legmesszebbmenő követelményeknek megfelelően.

Érdeklődőknek részletes ismertetést és árjegyzéket bérmentve küldök.

Behán Sámuel

rosta készítő, a 13413. sz. szabadalom tulajdonosa
SZARVAS, (Békésmegye). 4096

Rendkívül

előnyös birtokbérlet!!!

2800 hold szántóföld és rét lakház, és gazdasági épületekkel, szép róna termékeny vidéken, jó postaut mellett, azonnal a tulajdonostól **bérbeadó.**

Az idej termés leltár szerint átadó.

A bér földadóval együtt 25.000 forint. Szeszgyárt is lehetne építeni. Komoly reflektánsoknak közelebbit

Österreicher Bernátnál,

Nagy-Kanizsán. 7071/I.

Kwizda Ferenc János

es. és kir. ost.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. ezáltaló, kerületi gyógyszerész, Kornenburg Bécs mellett.
1 arany-, 10 ezüst-érem, 30 dísz- és elismerő-oklevél.

Állatorv. díjtételkét ezer lovak, marhák- és juhoknak. Késsel 30 év óta a legjobb állatokban használatban étvágyhiány-nál, rossz emésztésnél, valamint tehénknél a tej javítására a tejelőképeség fokozására céljából. Egy doboz 1 kor. 40 fill. fél doboz 70 fill. Valódi osak a főnői védjegyvel és kapható minden gyógyszerüzemben és droguakereskedésben. Főraktár: Török József gyógyszerüzára Budapest, VI. Király-u. 12.

JENCS

Lovak

és szarvas-marháknek.
Készíti
JENCS VILMOS,
gyógyszerész.

Budapest, II., Széna-tér 1.

Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan munkában van, e szor nélkülözhetetlen. Rendesen használva az állat izomerejét fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi; meggátolja a lábak merev bántulását, az intaguiást e az ugynevezett pókosodást.

Ára 2 korona.

Főraktár: Dr. Egger „Nádor” gyógyszerüzarában, Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. Minden gyógyszerüzárban és droguerüzárban kapható.

TELEFON.
Sürgöny-czím:
„CERES” BUDAPEST.

KRAMER LIPÓT BUDAPEST,

V., Akadémia-utca 10. szám.

A legjutányosabb árakon ajánl:

Oliva gépolajat, repceolajat, ásványkenőolajat, hengerolajat, lámpaolajat, petrolumot, kocsikenőcsöt, süritett gépkenőcsöt, olvasztott szinfagygyút, kenőszappant, kékkövet, kénvirágot, Raffia-háncsot, saponáriát, creolint, carbololeumot, fedőlakkot, zsákok, ponyvát, műtrágyát és minden e szakba v. go cikket.

Továbbá: **Disznózsirt, szalonnát a legolcsóbb napi árban.**

Szalonnáról lerázott söt.

Mezőgazdasági vetőmagvakat, szavatolt jó minőségben.

Arjegyekkel és részletes külön ajánlatokkal kívánságra készséggel szolgálók.

Tenyészmárha eladás.

Méltóságos gróf Lónyay Elemér úr Bodrog-Olaszi törzskönyvezett Innháli tehenészetéből eladó:

12 drb 8-12 éves számfeletti tenyésztésre alkalmas felfolyatott és leellett tehén.

9 drb 4-5 éves borjas, leellett és felfolyatott tehén.

10 drb 3 éves borjas és felfolyatott üsző.

Megtékinthetők **B. Olasziban** (Zemplénmegye, vasut, távirada- és postaállomás) az **uradalmi Intézőség**nél és ugyanott a becsáron meg is vehetők.

4164

Uradalmi intézőség.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest, IX., Üllői-út 25. szám Köztelek.

A „Kévekötelé”

a 20-ik században a számítógéznak nélkülözhetetlen segédeszközévé vált, mert nemcsak **olcsóbb**, de még időt is takaríthatunk meg vele! géparatás mellett, ha marokkrakóval aratunk és a gabonát a **Bellán**-féle kévekötelekbe kötözzük, **32%** aratási költség megtakarítás érhető el a kévekötelő-aratógép munkájával szemben, mert a fenti kéveköteleknek használata **78%-al olcsóbb**, mint a kévekötelő-aratógéphez szükséges manilla zsineg. De nagy a megtakarítás a kézi aratásnál is, mert a **Bellán**-féle kötelek **85%-al olcsóbbak** a zsúppkötelőknél és **97%-al olcsóbbak** a gabonából csavart kötelőknél. Csak az a gazda használ tehát mai napság még zsúpp vagy gabonakötőket, a ki a **Bellán**-féle köteleket nem ismeri, vagy nem számol a költségekkel. A számok ugyanis, melyek e tárgyban kiadott prospectusomban minutiosus gondnal és a gyakorlatnak is teljesen megfelelőleg állítottak össze, — fényesen bizonyítják a fentebbi állítást és kéveköteleim fölényét.

Tessék prospektust és árjegyzéket kérni.

Kimerítő árjegyzéket dohányzsineg és az összes gazdasági kötelárukról u. m. istrángok, kötőfékek, rudalókötelek, zsákok és ponyvákrol (háziipari készítményekrol is)

készséggel és ingyen küld, nagyobb megrendeléseknél jutányos ajánlatot tesz

BELLÁN MÁTYÁS

kender- és köteláru ipartelepe BACS-CSÉB.

AVENARIUS

CARBOLINEUM

(SZABADALOM)

25 év óta a leghatásosabb fatelítőszer.

AVENARIUS R., CARBOLINEUMGYÁRA

AMSTETTEN-ben.

3497

Szeghalom előljárósága.

2458

1901.

Hirdetmény.

Szeghalom község tagbirtoka **662⁶⁶⁹₁₂₀₀** hold, a körösladányi határnál Kis-Fás mellett, melyből **100** hold az előljáróság által kijelölve házi kezelésre fenntartatik, tehát **562⁶⁶⁹₁₂₀₀** hold július 15-én d. e. 10 órakor Szeghalom község-házánál az 1901. évi október 1-től számítandó egymásutáni 10 évre holdankint 12 korona kikiáltási ár mellett, a vadászati jog pedig július 1-től számítandó egymásutáni 6 évre 200 korona kikiáltási ár mellett nyomban a birtok bérbeadása után nyilvános árverésen

haszonbérbe fog adatni.

Részletesebb feltételek az előljáróságnál addig is megtudhatók.

Szeghalom, 1901. június 20.

Kovács Gyula,
jegyző.

4138

Erdei József,
bíró.

Superfoszfátok

állati és

ásványi eredetűek,

legolcsóbb

foszforsavas trágyaszer minden talajra.

Gyors hatásért kezesség, legnagyobb eredmény.

Nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél,

semmi más foszforsavakkal nem pótolható.

Ajánlok továbbá:

Csontlisztet, Chilisalétromot, kénsavas ammoniákat, kálisót, kainitot, különleges műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, themenau szab. superfoszfát-gypszet

herések trágyájául és az istállótrágya konzerválására;

takarmánymeszet stb.

bárhova versenyképes áron szállít a legszigorubb tartalomszavatolás mellett

Kénsav- és
műtrágyagyár

A. SCHRAM

Ludenburg-Themenau
és Lissek Rostok m.

Központi iroda: **Prága, Heinrichsgasse 27.**

Kronen Separator
a legelőkélelesebb főlözögép.

Tejhütők.
Vajkőpülők.
Tejszövetkezeti Berendezések.
Vajexport
Arjegyzék, tervek, költségvetések ingyen és bérmentve.

Első Magyar Tejgazdasági Gép- és Eszközgyár
VI. Jász u. 7. sz. Budapest.

Uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszyárak stb. részére

Bessemer-Festék (védjegy üllő)

kitünő szolgálatokat tesz.

Feltétlenül hathatós máz rozsa ellen, mindennemű vas-szerkezetek, vas- és hullámbádogtetők, tartók, istállóvasgerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Mint famázolat is kitünő konzerváló szer.

Tartósabb, szaporább és a légtörő s vegyi behatásoknak sokkal jobban ellenáll mint minium és olajfesték.

Ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Festékgyárak: **Lutz Ede és Társa, Pozsony.**

Tenyészjuh eladás.

A Kis-Lángi gazdaságban jutányos áron eladatik részben vagy egészben a tenyésztés felhagyása folytán az összes

Rambouillet faj juhállomány

mely áll:

- 40 kos,
- 896 anya,
- 230 két éves anya,
- 232 egy éves anya,
- 246 anya bárány,
- 268 két és egy éves ürü
- 235 ürü bárányból.

Bővebb felvilágosítással a gazdasági intézőség szolgál Kis-Lángon utolsó posta **Lepsény, Fejérmegye.**

4139

Mindennemű tornaszereket

és legjobb minőségű

gazdasági kötelneműeket,

ajánl a

BLEIER és WEISZ,

kötélgyártó cég Budapest.

Raktár és iroda: KÁROLY-KÖRUT 7. SZÁM

Ajánlásra méltó tárgyak: torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszártó kötelek,

halhálók,

készítések stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: bstráng, kötőfék, rudaló gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender, kőcz stb. a legjutányosabb eredeti gyári árban

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Lapunk bekötési táblája

2 kor. 72 fill. (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával.

Alakult: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és tiszletrészekben: 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság.

1898

Kronen Separator
a legelőkélekesebb főlözögép.

Tejűtők.
Vajkőpülők.
Tejszövetkezeti Berendezések.

Vajexport
Arjegyzék tervek, költségvetések ingyen és bérmentve.

Első Magyar Tej-gazdasági Gép-és Eszközgyár
VI. Jász u. 7. sz. Budapest.

Uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok, szeszgyárak stb. részére

Bessemer-Festék (védjegy üllő)

kitűnő szolgálatokat tesz.

Feltétlenül hathatós máz rozsda ellen, mindennemű vas-szerkezetek, vas- és hullámbádogtetők, tartók, istállóvasgerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Mint famázolat is kitűnő konzerváló szer. Tartósabb, szaporább és a légköri s vegyi behatásoknak sokkal jobban ellenáll mint minium és olajfesték.

Ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosok

Festékgyárak: **Lutz Ede és Társa, Pozsony.**

Tenyészjuh eladás.

A Kis-Lángi gazdaságban jutányos áron eladatik részben vagy egészben a tenyésztés felhagyása folytán az összes

Rambouillet faj juhállomány

mely áll:

- 40 kos,
- 896 anya,
- 230 két éves anya,
- 232 egy éves anya,
- 246 anya bárány,
- 268 két és egy éves ürü
- 235 ürü bárányból.

Bővebb felvilágosítással a gazdasági intézőség szolgál Kis-Lángon utolsó posta **Lepsény, Fejérmegye.**

4139

Mindennemű tornaszereket

és legjobb minőségű

gazdasági kötelneműeket,

ajánl a

BLEIER és WEISZ,

kötélgyártó cég Budapest.

Raktár és iroda: KÁROLY-KÖRUT 7. SZÁM.

Ajánlásra méltó tárgyak: torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszáritó kövelek,

halhálók,

készítések stb. továbbá gazdasági eszközök u. m.: Istráng, kötőfék, rudaló gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender-kőcz stb. a legjutányosabb eredeti gyári árban

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Lapunk bekötési táblája

2 kor. 72 fill. (portómentesen) kapható kiadóhivatalunkban.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával.

Alakult: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben: 1,200,000 kor.

Osszesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjarányában részülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

1898

az igazgatóság.

Hirdetési ár 15 szögig 60 fillér, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 60 fillér.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a hirdető címének kitételével közlünk. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasznak szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Gazdasági irnok.
Nagyobb uradalomban irnok állás azonnal betöltendő. Csak gazdasági tanítványok végzett, több évi gyakorlattal bíró és a gazdasági számvitelben jártas pályázók vétethetnek figyelembe. Bizonyítvány-másolatokkal felszerelt folyamodványok irradalmi gazdasági központi iroda címre alatti, Budapest, Andrássy-ut 4. sz. intézendők. 4111

Irnok.
Keresetük egy kereskedelmi vagy gazdasági intézetet végzett (keresztény) fiatal ember, uradalmi művelési irnoknak, július-augusztus havában leendő belépésre; ki ügyes, megbízható számoló, a magyar és német nyelvet szövegesen és írásban, a fő nyelvet legálább szóban bírja. Fizetése 400 korona és teljes ellátás. Bizonyítvány-másolatok küldendők: **Gróf Sztrávy Antal Nagy-Mihályi művelési irnok.** 4085 Zemplénmegye.

Segéd-tiszt.
Keresetük nagyobb uradalomhoz 40 korona havi fizetés és teljes ellátással. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal **Munkási uradalom fő-bérlőjének, Munkácsra** nyújtandók be. 4180

Pályázat.
Wimpfen Simon bírói irnok gróf ur Omóltósága simontornyai uradalomban egy gazdasági irnok állás juttatásával, mely azonnal betöltendő.
Feltételek: Felsőbb gazdasági tanítvány sikeres végzése; legalább 1-2 évi gazdasági és irradalmi gyakorlat; a magyar és német nyelv tökéletes bírása szóban és írásban, és egészséges testalkat.
Végleges kivétel csak egy p. óra 6 év elteltése után következhet be.
Évi fizetés 300 korona, 18 méter föld, 3 hectoliter bor, és teljes ellátás.
Sajátkezűleg irradalmi irnok hítele bizonyítvány-másolatokkal és aranyképpel ellátva **Kemptner Ernő** uradalmi tisztartóhoz **Simontornya**-ra (Tolna megye) terjesztendők be. 4127

A Lepsényi uradalomba július 10-16i kezdődőleg egy fiatal ember a cséplési időszakra, vagyis augusztus végéig felvételre elvételre és havi 90 korona díjazás mellett. Ajánlatok alulírottakhoz intézendők **Lintner Sándor** úrnak, tisztartó **Lepsény**. 4146

Gazdatiszt
Keresetük egy 1500 holdas birtok önálló kezeléséhez. Kívánatos, hogy okleveles gazdaság legyen, és ismerje gyakorlatból Zalamegye gazdasági viszonyait és jártas legyen az állattenyésztésben.
Fizetése 1200 korona készpénz, 3 szobás lakás, 6 sz. föld, két hold trágyázott föld, 16 méter buza, 20 méter rozs, két tehén tartás, 4 sertésre való legelő.
Ajánlatok Dr. Hirschfeld Antal ügyvéd úrhoz, Budapest, Andrássy-ut 11. sz. a. intézendők. 4149

Pályázat.
A kajdaci uradalomban egy felsőbb gazdasági irnok állás betöltésére. Iratokhoz kért a július 15-én délután 2 óráig az irradalmi irnokhoz. Pályázók okmányokkal le kell látni a felszerelt irradalmi irradalmi irnokhoz. **Blascsok Gyula** uradalmi irnokhoz **Kajdacs**, Tolna megye, küldjék. 4152

Magánygyakorok.
báró Uchtritz Emil birtok uradalomban azonnali belépésre kerestük. Bővebbet az uradalmi irnokhoz. **Böcs** Pozsony megye. 4168

ÁLLÁST KERESŐK.

Aratási
és cséplési időre földmives-iskolát végzett fiatal ember kiegészítő munkára. Cím: Pecsaurits József, Baja-Szent-István. 4073

Gazdatiszt.
kittűn praxissal, 43 éves, román, kath. a gazdaság minden ágában, egy a kül- mint a bel-gazdaságban. Állattenyésztés, tehenészet stb. teljesen jártas, kinek igen jó bizonyítványai vannak s jó referenciával rendelkezik, mellette belépésre állást keres. Kaucióval is rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 4141

Földmives-
iskolát végzett, 11 évi gyakorlattal bíró, 39 éves, nő egyén, ki a gazdasági számvitelben és az összes gazdasági teendőkben, egy szintén állattenyésztésben és hizlalásban jártas, megfelelő állást keres azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 4104

Állást keres
egy a közbizonyi gazdasági tanítványt végzett, jelenleg állásban levő, több évi gyakorlattal bíró, 32 éves, nő, jelenleg gazdasági irnok, a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja. Több évig egy nagyobb uradalomban legnagyobb megelégedésre, mint számtartó volt alkalmazásban. Szükség esetén óvadékkal is rendelkezik. Szives megkeresések **„Megbízható 4044”** jelleg alatt a kiadóhivatalba keretnek. 4044

A gróf Esterházy-féle csákvári földmives-iskolát több, a katonasorozáson túllevő, részben már felelős **növendék** végzi június hó végén. Mindannyi egyszerű földmives, ki a gazdaság és szőlőművelés minden ágában jártas. Egy közülük vinözelleriskolát is végzett. Ezeket igénybe venni óhajtok forduljanak a **hér megjelölése mellett** az iskola igazgatóságához. 3802

Főtiszt.
Egy volt gazdatiszt, jelenleg bérlő, kinek 20 évi praxisa és m.-óvái oklevele van, a modern gazdasági tudományok színvonalán álló erélyes szakember, a piaci viszonyok alapos ismerője uradalom vagy béruradalomhoz főtisztulajánlatok. Cím a kiadóhivatalban. 4025

Kittűnő
gazdalkodó, nő, gazdasági segéd, 32 éves 4800 h. gazdaságban van alkalmazva. Erdélyi ország, vagy bárhol, ispani ország, vagy bárhon ispani állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4037

Földmives
és tejjgazdasági szakielkölát végzett 24 éves nőlen román, kath. egyén némi gyakorlattal állást keres. Cím: Auber-mann Miklós, Német-Ušanád, Torontál-megye. 4084

Gazdatiszt
37 éves, nő, gyermektelen református, okleveles 17 éves praxissal, a gazdaság minden ágában kittűnően jártas, megfelelő állást keres október 1-re. Szives megkeresések a kiadóhivatalhoz keretnek. 4118

Ispáni állást
keres július 1-15-re földmives-iskolát kittűnő sikerrel végzett 31 éves kath. vallású nő egyén, 6 évi gyakorlattal, jártas a gazdaság összes ágában és a kőművesművelés vezetésében. Cím a kiadóhivatalban. 4115

Vizsgázott
erdős állást keres, jó lövés vadtenyésztésben, durradák kirtásában, vadászatok időmítésében teljesen jártas, Roka Ferenc, Budapest, Zergo-utca 12. ajtó 4. 4162

Ispáni
állást keres október 1-re 7 évi gyakorlattal bíró, alsóbb gazdasági irnok, ki sokoldalú ismerettel irradalmi irnok olya alkalmazást óhajt nyerni, hol jövőjét mint nő is biztosithatja. Cím a kiadóhivatalban. 3936

Hirdetmény.
A földmives iskolában folyó 6. év július elején több, részben a katonasorozáson túllevő, köztük több nő, tanuló végző, kik az oktatás mezőgazdaság és szőlőművelés minden ágában teljes jártassággal bírnak, kiegészítő munkára és irradalmi teendőkre alkalmazhatók. Alkalmazásuk irradalmi irnok szives megkeresésekre készíttével válaszol a fizetés megjelölése mellett az igazgatóság. 4110

Egy
38 éves keresztény magyar, németül beszéző középiskolai és kereskedelmi képzéssel bíró, 30 éves, tisztult egyén, a gazdaságban jártas, vizsgázott locomobil és fekvőgőzgépkész, jó vasmunkás, öröl és malmot berendez, keres magának éves állást. Az állást azonnali elfogadásra. Cím a kiadóhivatalban. 4050

Intézői
állást keres azonnali belépésre egy 32 éves, kittűnő referenciákkal rendelkező egyén, ki kettős könyvtelben tökéletesen jártas, mérlegképes, a magyar, német és tót nyelvet teljesen bírja. Több évig egy nagyobb uradalomban legnagyobb megelégedésre, mint számtartó volt alkalmazásban. Szükség esetén óvadékkal is rendelkezik. Szives megkeresések **„Megbízható 4044”** jelleg alatt a kiadóhivatalba keretnek. 4044

Uradalmi műkertész.
38 éves, nő, gyermektelen, beszél magyarul, németül és tótul, erélyes, a modern parktervezéshez, szőlővetéshez, gyümölcs- és konyhakertészetek szakértelmével a legnagyobb passzióval bír gróf kertészetben önállóan működött 12 évig. Állást keres. Leveleket **M. K.** jelleggel továbbít a kiadóhivatalban. 4125

Uradalmi főkertész.
magasabb igényeknek megfelelő előfokú okleveles, szigorúrendű, szorgalmas és állandó alkalmazást keres, f. év szeptember 15-re. **B. Y.** 4133-4 főkertész. Cím a lap kiadóhivatalában. 4133

Építőmester.
több évi gyakorlattal, tervezés és költségvetés készítésében jártas, keres nagyobb uradalomban oly minőségű állandó alkalmazást. Szives megkeresések a lap kiadóhivatalhoz keretnek. 4128

2-3 óra
csépléshez kiegészítőnek ajánlatok földmives iskolát és tejjgazdasági iskolát végzett fiatal ember: **Sziráki Gábor**, Jászladány. 4137

Gazdatiszt
34 éves, reform. vallású, a gazdaság minden ágában jártas, 18 évi gyakorlattal, aratási és cséplési időre mint kiegészítő munkára. Cím: Kisujvási József, Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye keretnek. 4136

Nős
vagy nőlen ispani állást keres egy minden tekintetben megbízható gazdasági iskolát jó sikerrel végzett román, kath. vallású 26 éves nőlen gazda 4 évi praxissal intenzív módon kezelt nagy uradalomban szerzett, jelenleg is egy hátezer holdas dunántúli uradalomban van alkalmazásban — feltétel nélkül állásban — dohány- és cukorrépa termelésében, állattenyésztésben és hizlalásban teljes gyakorlati jártassággal bír, valamint az irradalmi munkák végzésében is, állást szeptember vagy október hó 1-re esetleg előbb is váltótartani óhajta. Szives megkereséseket **„Vasúztovább”** alatt a kiadóhivatalba keretnek. 4129

Két évi
gyakorlattal bíró, földmives, és tejjgazdasági iskolát végzett, 26 éves nőlen egyén, gazdaságban vagy tejjgazdaságban kittűnő belépésre, szerény feltételek mellett állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4147

Főtiszt állást keres
egy a modern gazdasági tudományok színvonalán álló, volt uradalmi főtiszt, magyar-óvári kittűnő okleveles s belterjes üzemű uradalmakból 21 évi gyakorlattal, nyelvismerte magyar, német és tót; római katolikus, családos, erélyes, igazságos és megbízható. Cím: „Okszerző gazda” jelleg alatt a kiadóhivatalban. 4092

Állást keres
egy 27 éves r. k. nőlen gazdasági, beszél és ír magyarul és németül, gazd. iskolát végzett, több évi praxissal gróf és nagy béruradalmakban szerzett, egy a mezőgazdaság minden ágában, mint a könyvelésben is teljesen jártas szerény igényekkel megelégedő állandó állást óhajtat nyerni. Megkereséseket **„Török”** jel alatt a kiadóhivatalba továbbít. 4132

Szerény
feltételek mellett alkalmazást keres gyakorlati bíró, földmives-iskolát legjobban sikerrel végzett katonaképzéssel rendelkező t. t. 32 éves, ref. vallású, nőlen egyén. Cím: Kovács Gy. József, Enying. 4155

Ispán
korán kelő, 18 évi alapos praxissal, földmives iskolát végzett, nő, családalan, hazai nyelvismertelekkel, józan beszállásos és szorgalmas, a mértékeskedik, igényel szerények. Állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4156

Gazdatiszt
állást keres gazda írt tanítványt végzett 25 éves nőlen ír. vallású 7 évi gyakorlattal bíró erélyes, szorgalmas szakértő egyén, ki a gazdaság összes ágában nagy szorgalommal ellenőrzés és dohányszerelésben is kitűnő jártassággal bír, a hol esetleg jövőjét mint nő is biztositná. Cím a kiadóhivatalban. 4150

Önálló
gazdatiszt állást keres októberi belépéssel. Készen áll jelenleg végzett, 16 évi gyakorlattal bíró 38 éves, nő, gazdasági. Bírja a magyar, német és tót nyelvet, kittűnő ajánlatok és szükséges óvadékkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 4095

Földmives-iskolát
végzett, 26 éves, nőlen ember, katonaképzéssel rendelkező erélyes, gazdaságban állást keres azonnali. Cím: Kulcsár István, Málna-puszta, u. p. Senyeháza, Vas. 4100

Földmives-iskolát
végzett, némi gyakorlattal, köztudott, nő egyén, beszél magyarul és tótul, gazdaságban szőlőművelésben bármely megbízható állást elfogad bármikor belépésre. Cím a kiadóhivatalban. 4151

Intelligens
uradalmi kertész, két éves iskolát végzett, sok évi bizonyítványokkal, felmondatlan állásban, özsze vagy előbbre is, uradalomban állást keres. Szives megkeresések keretnek: **Hoffmann Teréz** asszony címére, Dorogh, Esztergom megye. 4099

Földmives-iskolát
végzett, 26 éves, nőlen egyén, jelenleg is egy béruradalomban van alkalmazva, feltétel nélkül állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4097

ÁLLATOK.
200 drb
1/2-1 éves **Berkshire-Polandina** esetleg ezek korosztályából származó **süldők soványan hizlalásra megvételre kerestetnek.** Megkeresések az irradalmi irnokhoz a kiadóhivatalba keretnek **„Sertés”** cím alatt.
Prima
tenyésztők. kiváló fajta, 1/2-2 évesek, Bécsben kittűnő tenyésztetett, eladók Gutsperwaltung Gumpenstein, posta Irching Felső-Sztájerország. 4100

60 drb
2 évet töltött, erélyi fajta prima tünd. jutányos áron eladó **Biró István** birtokosnál, Monostorszegen, u. p. Deák (Erdély). 4055

Erdélyi
választott bárány vagy esetleg lokyó, körülbelül háromszáz, megvételre kerestetnek. Cím a kiadóhivatalban. 4116

Vöröstarka tinó üsző
legprimább, 1-2 esetleg 3 évesek és pedig hizlaltak való ökrök eladására és későbbi szerződésére legolcsóbb árért vállalkoznak **WEILER és EISNER** Kis-Czell kereskedők.

Igen szép, válogatott vöröstarka szimmenthali jellegű 1-2 (8) éves 1846
növendék ökrök és üsző borjakat egyenként legprimább lekölti való és **Jármos ökröket** legjutányosabb áron ajánlanak.

Klein és Spitzer
Kis-Czell kereskedők.
Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadjanak.

Eladó
Orsz. törzskönyvezett telivér — szimmenthali — milleniumi aranyéremmel kittűnő tenyésztő: **4 drb 1/2 éves, kittűnő alkotású, erős csontú, tenyész-képes bika.** Ugyanott számított 4 drb 5 éves tehén és 4 drb 2 éves üsző eladó. **Biró Albert** tenyésztete, Kupa, u. p. Kunágota. 4098

Eredeti Rambouillet kosok
mindenkör nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók

Gróf Herberstein Albert 3131 uradalmi igazgatóságánál **Strieck, Norvaország.**
Hanna vetőárpa míg a készlet tart 100 kg-ig **19 koronáért kapható vasuti állomásainktól.**

Eladó tenyészmén.
Özvegy Schosberger Zsigmond báróné tural uradalomban eladó egy 2 1/2 éves, erélyesen kifejlesztett, szép testalkatú, vadseres szind, telivér biabanti mén. Tudakozódni lehet **„Uradalmi Tisztartósnak”** Tura, Pest megye. 4099

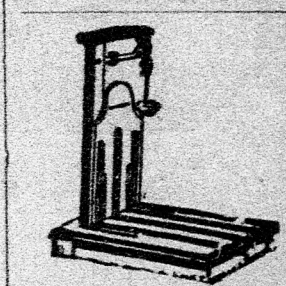
300 drb
januári mangalica malacok eladó a br. Baldácsy prot. alapítványi bérletességű u. posta Köstelek Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye. 4151

Valódi foxterrier
patkányfogó kölyök kutyák kaphatók, melyek az első 1. rendeléskor fognak elküldeni utóvás mellett, 10 korona darabja. **Franki Miksa**, Birda, Temes. 4154

VEGYESEK.
Gőzeke.
Egy kifogástalan munkaképességű, Burrell angol gyár által 1894-ben a legújabb kor követelményeinek megfelelőleg épült, 16 lóerős Compound, teljesen felszerelt, két gépes rendszerű gőzeke-készlettel ellátott szándékotom. Bészantást ajánlatok is elfogad. Tobak Ferenc gondnokságát vállalkozó, Pécs, Magyar-utca. 4023

BLADUNK
és **kölcsön adunk** új és egyszer használt vashatár **TAKARÓ PONYVÁKAT,** mindenféle nagyságban, új és használt mindennemű **TERMENY ZSÁKOT** repceponyvakat a legjutányosabb áron, illetve kölcsönadjuk mellett **KOHN és STEIN** zsák és ponyva gyári raktár **BUDAPEST, V. Béla-u. 5.**

Eladó
Ungmege szobránczi járásában, 1/4 órányira Ungvár városától, köves út mentén, Alsó-Némethi közleg határában fekvő 900 holdnyi tagostól, szép földbirtok, **ur kassélyival, szép parkkal és bőséges, kittűnő karban levő gazdasági épületekkel.** A birtok tulajdonos 10 termőteremben lévő, **buza és loheretermő szántóföld,** 50 holdnyi kittűnő minőségű kaszálóval. Bővebb felvilágosítás nyerhető az eladással megbízott **Haas Ignác**nál, Nyíregyháza. 3993

Fairbanks
Mérleg és gépgyár-részvénytársaság.
Városi iroda és raktár **Budapest, Andrássy-ut 14**
Különleges **képező-szemüveg**
törv. védve, legbiztosabb ószere a szemeknek, nem homályosodik el az íveg. Sokak „U. & H. Sigt” jelzésűek a valódiak. Ára 1 korona 25 fillér. Kapható optikai és szakfűzetekben, vagy az egyedül gyárosoknál **Ulmann & Hahn,** optikai intézet 3911 **STUTTGART.**

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. **BUDAPEST-KELENFÖLD** a vasútfőmocsai szombán.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

TAKÁCS OSZKÁR gépgyára

BUDAPEST, Köztelek-utca 6. sz.
Üllői-ut mellett.

Ajánlja jól felszerelt műhelyét mindennemű, különösen gőzcséplőkészletek javítására.

RAKTÁRON TART:
mindennemű mezőgazdasági gépeket és esz-
közöket, u. m.: vetőgépeket, rostákat, ekéket
3241

morzsolókat, szeoskavágókat
Járgányos- és tisztító cséplőkészleteket.
Raktáron tart: kijavított gőzcséplőkészleteket, valamint az Első Magy.
Gazd. gépgyárban készült új gőzcséplőgarnitúrákat.
Csereüzletek költetnek. — Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

A Szegedi kenderfonógyár részvénytársaság Szegeden
ajánl arató gépekhez való ismert kitérdő minőségű

manila kévekötőfonalat kg.-ként 125 fillérért,

valamint egy külön eljárással a czélnak époly jól megfelelően előállított több
nagy uradalomban kipróbált

kévekötő fonalat magyar kenderből kg.-ként 115 fillérért,

minden aratógép szerkezetnek megfelelő gombolyagban.

Ugyanott gazdasági kötélárak és valódi kenderzsákok jutá-
nyos árban kaphatók.

Szegedi Zsákok

Gabonazsákokat
nyers és vízmentesen feltett
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít
a Szegedi Magyar
Vitorlavászon és
Kendergyár

Salzman és Társa.
Központi megrendelő iroda:
**Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.**

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR r.-t.

BUDAPEST, (Külső-váci-út) Csáklya-utca 23. sz.

Vasöntöde, gép- és rézműgyár.

SPECIAL-GÉPGYÁR

Szeszgyárak berendezésére.

Elvállalja mindenfajta szeszfőzde, szeszfinomító és élesztőgyár teljes
gépészeti berendezését a legnagyobb méretekig. Átlakít meglévő gyárte-
lepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

TERVEKKEL ÉS KÖLTSÉGVETÉSEL KÉSZSÉGESEN SZOLGÁLUNK.

3453

McCORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY

(Chicagói aratógépgyár.)

Kévekötő aratógép

Fűkaszalógép

Köszörükészülék

„Daisy“ marokrakó aratógép

Szénagyűjtő gereblye és

Kévekötőfonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s
árainkat nem kérdezte!

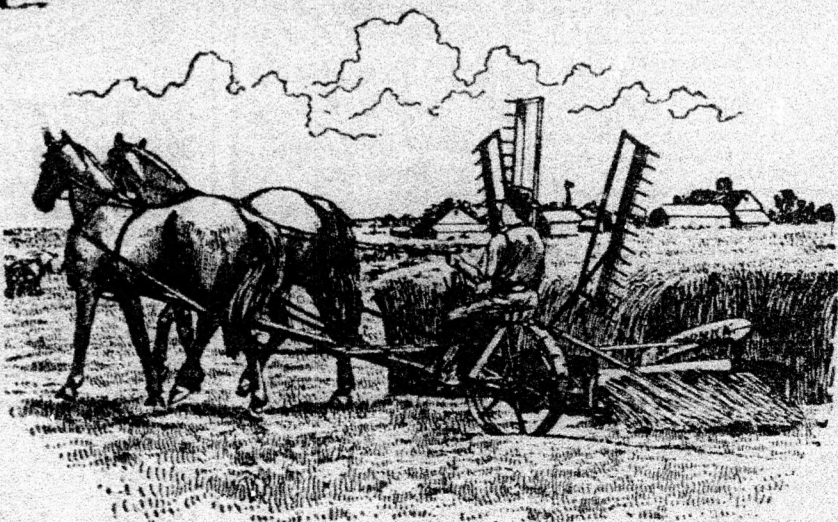
Olcsó tartalékrészek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni!

William J. Stillman igazgató

Budapest, V., Váci-ut 30.

GRAND PRIX

PARIS 1900-ban.

G

ME

Egész

Az Ország
Az Országos Ma

Az egyesül

Jelen vo
alatt Máday
Buday Barna
Forsier Géza,
Kodolányi A
Ferencz Józse
Józse, Székács
egyesületi ta
küldöttségéből
Christélyi B
János tisztar
előadó Jeszen
Távollett
vál. tag.

Elnök m
kezdete alkali
lasztmány tag
lentek meg a
A jegyz
lányi Antal és
kat kéri fel.
Áttérve
kéri ügyvezet
tésének előte

Ügyvezet
rendes tagol
Blazsovsky G
sgt. Mikosd.
György gt. C
intező Selyp,
Mészáros Jer
számtartó He
halom, Riedl
Vilmos sgt.
Terézia-majo

A válas
ket a tagok
Jelenleg
toló és 792
Kilépés
Nagy Alajos
lezettségükne
tettek, törölt
A tago
Flóderer Vik
Károly rendé
hunytát rész

Ügyvez
választmányi
hogyan előgla
sággal járó
mondott. El
megyében e
tekintettel a
választmányi
az egyesület
másrészt p
irányban fel
szerezheti b
van, felkére
mányi tagot
A vála